

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง อนาคตภาพของการอาชีวศึกษาเอกชนไทยใน ยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 มีความมุ่งหมายการวิจัยเพื่อศึกษา อนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนช่วงระหว่างปี พ.ศ.2558- 2567 ในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สำเร็จการอาชีวศึกษา คุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของครูอาชีวศึกษายุคใหม่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานอาชีวศึกษาและ แหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชน ไทยยุคใหม่ นำข้อมูลที่ได้ไปเขียนภาพอนาคตการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคม อาเซียน พ.ศ.2558-2567 ที่มีความชัดเจน เหมาะสม และเป็นไปได้ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบ ผสานวิธี (Mixed Method) ซึ่งประกอบไปด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา เทคนิคการวิจัย แบบ EDFR เทคนิคการสร้างวงล้ออนาคต (Futures Wheel) การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ ระหว่างแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่อง (Cross-impact Analysis) และการเขียนภาพอนาคต (Scenario Development) การดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การพัฒนากรอบแนวคิด แบ่งการดำเนินการเป็น 3 ขั้น คือ 1) การวิเคราะห์เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชีวศึกษาจำนวน 4 คน และ 3) กรณีศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาดีเด่น จำนวน 3 แห่ง ระยะที่ 2 การศึกษาอนาคต ภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ.2558-2567 โดยใช้ เทคนิควิธีการวิจัย EDFR เพื่อรวบรวมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 32 คน ที่เลือกมา แบบเจาะจง รอบแรกจะเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็น แบบสอบถามมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมตาม แบบเทคนิคเดลฟาย ในรอบที่สองนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่องที่ ผู้เชี่ยวชาญมีฉันทามติ ระยะที่ 3 การสร้างอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยใน ยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 แบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 การสร้างวงล้ออนาคต ที่จะแสดงให้เห็นโครงสร้างเชื่อมโยงเชิงสาเหตุ โดยนำ แนวโน้มเหตุการณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญมีฉันทามติจากระยะที่ 2 มาวิเคราะห์เนื้อหา จำแนกจัด กลุ่ม ระบุผลกระทบและแนวโน้มเหตุการณ์แต่ละด้านที่จะเกิดติดตามมาเป็นลำดับขั้น

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ เป็นการศึกษาคำคิดเห็นของบุคลากรที่มีส่วน
 เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านการอาชีวศึกษาจากสถานอาชีวศึกษาเอกชนไทยทุก
 ภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน 40 คน เลือกมาแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดเกี่ยวกับ
 โอกาสที่เป็นไปได้ของแนวโน้มการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน และผล
 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่อง โดยนำแนวโน้มที่ผู้เชี่ยวชาญมีฉันทามติจาก
 ระยะที่ 2 สร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับและนำแนวโน้ม
 เหตุการณ์สืบเนื่องจำนวน 4 ด้านตามผลการสร้างวงล้ออนาคต สร้างเป็นตารางเมทริกซ์
 ประมาณค่าโอกาสความเป็นไปได้ของการเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างแนวโน้มเหตุการณ์
 สืบเนื่องส่งไปสอบถามบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาเอกชนไทย นำข้อมูลที่ได้
 มาวิเคราะห์ค่าคะแนนโอกาสความเป็นไปได้ของแนวโน้มอนาคตภาพการอาชีวศึกษา
 เอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ.2558-2567 และขั้นที่ 3 การเขียนภาพ
 อนาคตของการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ.2558-2567
 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร
 ได้แก่ หนังสือ ตำรา รายงานการวิจัย บทความวิชาการ วิทยานิพนธ์ และเอกสาร
 อีเลกทรอนิกส์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการอาชีวศึกษาไทยในยุคประชาคม
 อาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 2) แหล่งข้อมูลที่เป็นกรณีศึกษา ได้แก่ 2.1) วิทยาลัย
 เทคโนโลยีอาชีวศึกษาเอกชนไทยดีเด่น จำนวน 1 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาค
 ตะวันออก (E-TECH) อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี 2.2) วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนใน
 กลุ่มประชาคมอาเซียนจำนวน 1 แห่ง คือ New Era University College กรุงเทพมหานคร
 ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย 2.3) มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในด้านการอาชีวศึกษาในกลุ่ม
 ประชาคมอาเซียน จำนวน 1 แห่ง คือ Nanyang Polytechnic University ประเทศ
 สาธารณรัฐสิงคโปร์ และ 3) แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล ได้แก่ 3.1) กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล
 ระยะที่ 1 การพัฒนารอบแนวคิด เป็นผู้บริหารสถานอาชีวศึกษา นักวิชาการทาง
 อาชีวศึกษา จำนวน 7 คน 3.2) กลุ่มเป้าหมายในระยะศึกษาภาพอนาคตการอาชีวศึกษา
 เอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 32 คน ที่เป็นผู้ให้
 คำตอบเกี่ยวกับแนวโน้มภาพอนาคตที่พึงประสงค์ ที่เหมาะสมและเป็นไปได้ ซึ่งผู้วิจัยเลือก
 มาแบบเจาะจง โดยแบ่งผู้เชี่ยวชาญออกเป็น 4 กลุ่มดังนี้ (1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่สืบบทบาท
 ตำแหน่งอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม

ในปัจจุบันหรืออดีต จำนวน 7 คน (2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทในการบริหารหรือการนำนโยบายอาชีวศึกษาเอกชนมาสู่การปฏิบัติทั้งทางตรงหรือทางอ้อม จำนวน 8 คน

(3) นักวิชาการที่มีบทบาทเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนด้านการฝึกหัดอบรมทักษะการอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 10 คน (4) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ผลิตผลจากการอาชีวศึกษาเอกชน (ผู้บริหารสถานประกอบการ) จำนวน 7 คน

3.3) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในระหะการวิเคราะห์หาปฏิสัมพันธ์สืบเนื่องระหว่างอนาคตภาพของการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 แต่ละภาพ เป็นบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาเอกชนไทย เช่น เจ้าของผู้ประกอบการ/ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน เป็นต้น ในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนทุกภูมิภาคทั่วประเทศรวม 40 คน ผู้วิจัยเลือกมาแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ (1) สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนที่เป็นสมาชิกสามัญของสมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ที่เปิดทำการสอนมาไม่น้อยกว่า 10 ปี และ/หรือ (2) สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่เป็นสถานที่ตั้งของสถานประกอบการ/โรงงานอุตสาหกรรมที่สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนมีข้อตกลงร่วมกับสถานประกอบการ/โรงงานอุตสาหกรรมในการส่งนักเรียนไปฝึกทักษะอาชีพ/ประสบการณ์วิชาชีพในระหว่างภาคเรียน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ.2558-2567 นำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาแนวโน้มอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 และผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่อง

1. ผลการศึกษาแนวโน้มอนาคตสภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุค

ประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ. 2558–2567 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 32 คน สรุปได้ดังนี้

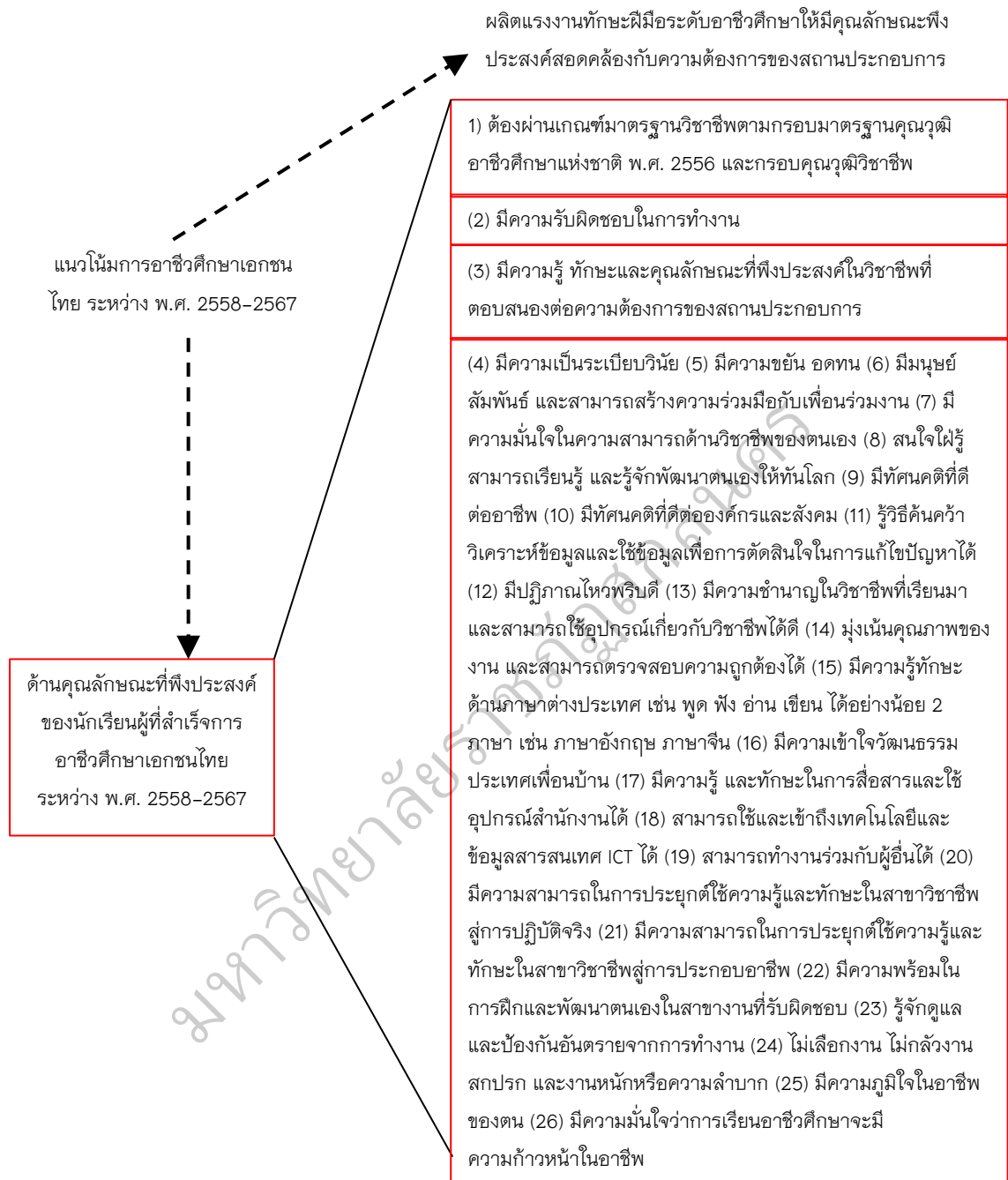
1.1 แนวโน้มอนาคตสภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 ที่ผู้เชี่ยวชาญมีฉันทามติ มีจำนวน 109 แนวโน้ม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ แนวโน้มด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา เอกชนไทยยุคใหม่ จำนวน 26 แนวโน้ม แนวโน้มด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครู อาชีวศึกษายุคใหม่ จำนวน 30 แนวโน้ม แนวโน้มด้านคุณลักษณะสถานอาชีวศึกษาเอกชน ไทยและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ จำนวน 21 แนวโน้ม และแนวโน้มด้านการบริหารการ อาชีวศึกษาเอกชนไทยยุคใหม่ จำนวน 32 แนวโน้ม

1.2 โอกาสที่เป็นไปได้ของแนวโน้มอนาคตสภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยใน ยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 109 แนวโน้ม สามารถจำแนกออกเป็นแนวโน้มที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด และเป็น อนาคตสภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน จำนวน 39 แนวโน้ม และ ที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุดจำนวน 70 แนวโน้ม ซึ่งสามารถสรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จการอาชีวศึกษา เอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็น ว่าแนวโน้มที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุดและเป็นอนาคตสภาพของการอาชีวศึกษาเอกชนไทย ในยุคประชาคมอาเซียนมี 3 ข้อ คือ (1) ต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 และกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ (2) มีความ รับผิดชอบในการทำงาน และ (3) มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในวิชาชีพที่ ตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการ ส่วนแนวโน้มที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด คือ (1) มีความเป็นระเบียบวินัย (2) มีความขยัน อดทน (3) มีมนุษยสัมพันธ์ และสามารถ สร้างความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน (4) มีความมั่นใจในความสามารถด้านวิชาชีพของ ตนเอง (5) สนใจใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้ และรู้จักพัฒนาตนเองให้ทันโลก (6) มีทัศนคติที่ดีต่อ อาชีพ (7) มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและสังคม (8) รู้วิธีค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาได้ (9) มีปฏิภาณไหวพริบดี (10) มีความชำนาญใน วิชาชีพที่เรียนมา และสามารถใช้อุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพได้ดี (11) มุ่งเน้นคุณภาพของงาน และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ (12) มีความรู้ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เช่น พุด

ฟัง อ่าน เขียน ได้อย่างน้อย 2 ภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน (13) มีความเข้าใจ
วัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้าน (14) มีความรู้ และทักษะในการสื่อสารและใช้อุปกรณ์
สำนักงานได้ (15) สามารถใช้และเข้าถึงเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ ICT ได้ (16)
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (17) มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะใน
สาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง (18) มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะใน
สาขาวิชาชีพสู่การประกอบอาชีพ (19) มีความพร้อมในการฝึกและพัฒนาตนเองในสาขา
งานที่รับผิดชอบ (20) รู้จักดูแลและป้องกันอันตรายจากการทำงาน (21) ไม่เลิกงาน ไม่
ก่ล้งงานสกปรก และงานหนักหรือความลำบาก (22) มีความภูมิใจในอาชีพของตน และ
(23) มีความมั่นใจว่าการเรียนอาชีวศึกษาจะมีความก้าวหน้าในอาชีพ ดังภาพประกอบ 19

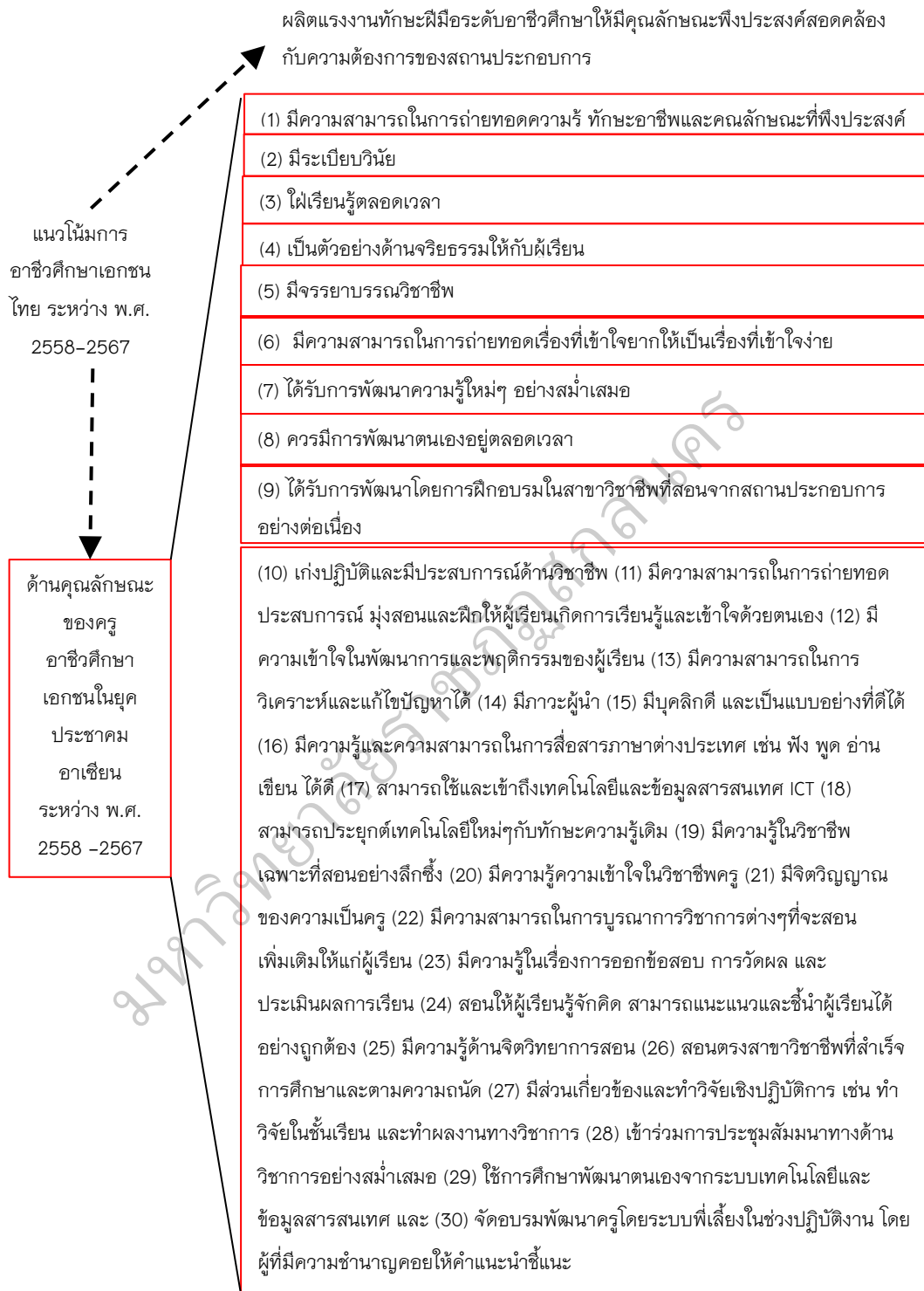
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาพประกอบ 19 ภาพสรุปคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
เอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ. 2558–2567

ด้านที่ 2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอาชีวศึกษาเอกชนไทยยุคใหม่

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด และเป็นอนาคตภาพของการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน มี 9 ข้อ คือ (1) มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะอาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (2) มีระเบียบวินัย (3) ใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา (4) เป็นตัวอย่างด้านจริยธรรมให้กับผู้เรียน (5) มีจรรยาบรรณวิชาชีพ (6) มีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องที่เข้าใจยากให้เป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย (7) ได้รับการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ (8) ควรมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา และ (9) ได้รับการพัฒนาโดยการฝึกอบรมในสาขาวิชาชีพที่สอนจากสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง ส่วนแนวโน้มที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด คือ (1) เก่งปฏิบัติและมีประสบการณ์ด้านวิชาชีพ (2) มีความสามารถในการถ่ายทอดประสบการณ์ มุ่งสอนและฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจด้วยตนเอง (3) มีความเข้าใจในพัฒนาการและพฤติกรรมของผู้เรียน (4) มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้ (5) มีภาวะผู้นำ (6) มีบุคลิกดี และเป็นแบบอย่างที่ดีได้ (7) มีความรู้และความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ดี (8) สามารถใช้และเข้าถึงเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ ICT (9) สามารถประยุกต์เทคโนโลยีใหม่ๆ กับทักษะความรู้เดิม (10) มีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะที่สอนอย่างลึกซึ้ง (11) มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครู (12) มีจิตวิญญาณของความเป็นครู (13) มีความสามารถในการบูรณาการวิชาการต่างๆ ที่จะสอนเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียน (14) มีความรู้ในเรื่องการออกข้อสอบ การวัดผล และประเมินผลการเรียน (15) สอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด สามารถแนะแนวและชี้แนะผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง (16) มีความรู้ด้านจิตวิทยาการสอน (17) สอนตรงสาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาและตามความถนัด (18) มีส่วนเกี่ยวข้องและทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เช่น ทำวิจัยในชั้นเรียนและทำผลงานทางวิชาการ (19) เข้าร่วมการประชุมสัมมนาทางด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ (20) ใช้การศึกษาพัฒนาตนเองจากระบบเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ และ (21) จัดอบรมพัฒนาครูโดยระบบพี่เลี้ยงในช่วงปฏิบัติงาน โดยผู้ที่มีความชำนาญคอยให้คำแนะนำชี้แนะ ดังภาพประกอบ 20

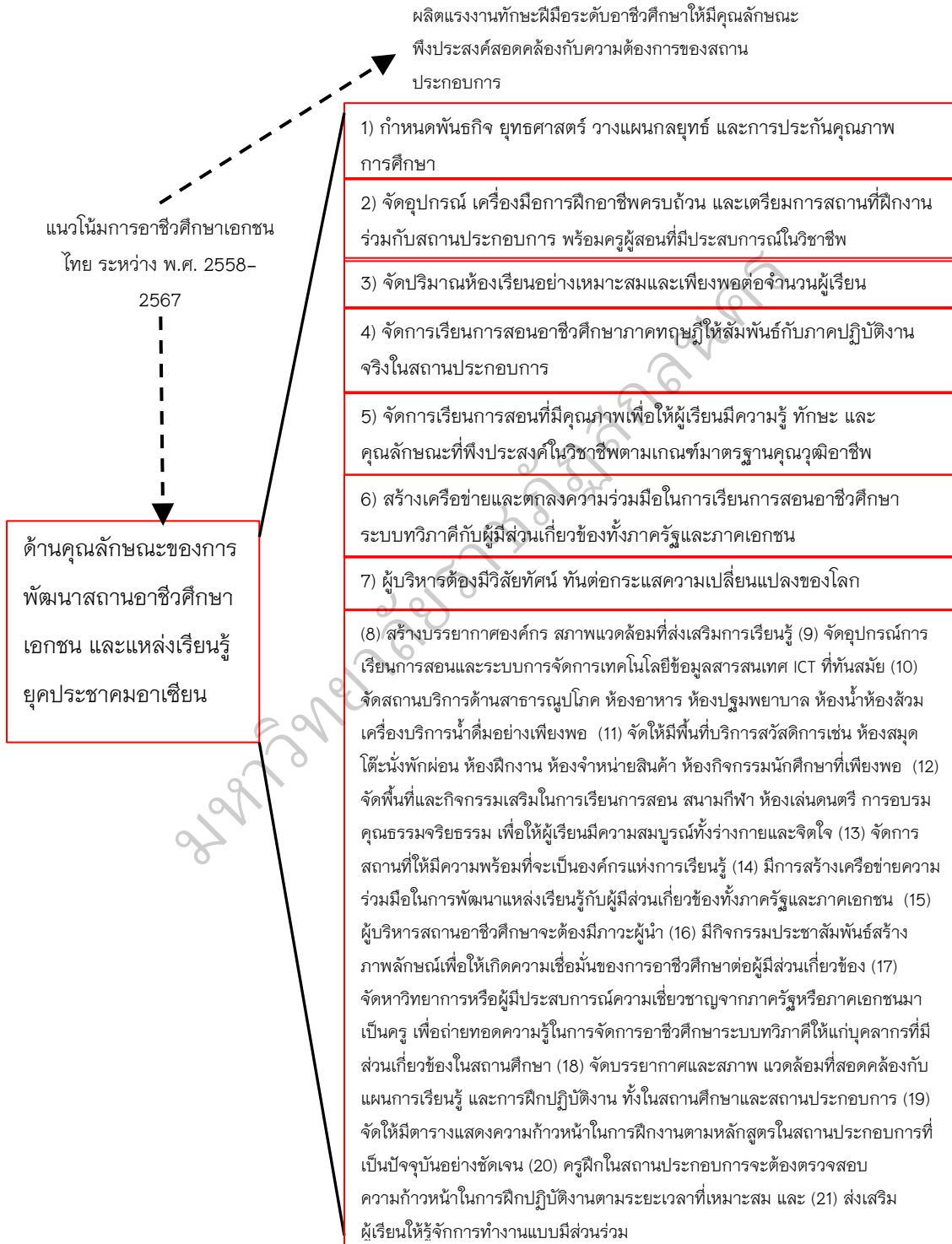

ภาพประกอบ 20 สรุปคุณลักษณะของครูอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567

ด้านที่ 3 คุณลักษณะของสถานอาชีวศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่

ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแนวโน้มที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด และเป็นอนาคตภาพ การอาชีวศึกษาเอกชนไทย มี 7 ข้อ คือ (1) กำหนดพันธกิจ ยุทธศาสตร์ วางแผนกลยุทธ์ และการประกันคุณภาพการศึกษา (2) จัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือการฝึกอาชีพครบถ้วน รวมทั้งการเตรียมการสถานที่ฝึกงานร่วมกับสถานประกอบการ (3) จัดให้มีปริมาณ ห้องเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน (4) จัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาภาคทฤษฎีให้สัมพันธ์กับการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (5) มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ในวิชาชีพ (6) สร้างเครือข่ายและจัดทำข้อตกลงความร่วมมือในการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และ (7) ผู้บริหาร ต้องมีวิสัยทัศน์ ทันท่วงทีต่อกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ส่วนแนวโน้มที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด คือ (1) สร้างบรรยากาศองค์กร สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ (2) จัดอุปกรณ์การเรียนการสอนและระบบการจัดการเทคโนโลยี ข้อมูลสารสนเทศ ICT ที่ทันสมัยครบถ้วน (3) จัดสถานบริการด้านสาธารณูปโภค ห้องอาหาร ห้องปฐมพยาบาล ห้องน้ำห้องส้วม เครื่องบริการน้ำดื่มอย่างเพียงพอ (4) จัดให้มีพื้นที่บริการสวัสดิการ เช่น ห้องสมุด โต๊ะนั่งพักผ่อน ห้องฝึกงาน ห้องจำหน่ายสินค้า ห้องกิจกรรมที่เพียงพอ (5) จัดพื้นที่และกิจกรรมเสริมในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้ง ร่างกายและจิตใจ เช่น สนามกีฬา ห้องเล่นดนตรี การอบรมคุณธรรมจริยธรรม (6) จัดการสถานที่ให้มีความพร้อมที่จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (7) มีการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน (8) ผู้บริหารที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำ (9) มีกิจกรรมประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นของการอาชีวศึกษา ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (10) จัดหาวิทยากรหรือผู้มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญจากภาครัฐ หรือภาคเอกชนมาเป็นครู เพื่อถ่ายทอดความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้แก่ บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา (11) จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ และการฝึกปฏิบัติงาน ทั้งในสถานศึกษาและสถาน ประกอบการ (12) จัดให้มีตารางแสดงความก้าวหน้าในการฝึกงานตามหลักสูตรในสถาน ประกอบการที่เป็นปัจจุบันอย่างชัดเจน (13) ครูฝึกในสถานประกอบการจะต้องตรวจสอบ

ความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่เหมาะสม และ (14) ส่งเสริมผู้เรียนให้รู้จักการทำงานแบบมีส่วนร่วม ดังภาพประกอบ 21

ภาพประกอบ 21 ภาพสรุปคุณลักษณะของการพัฒนาสถานอาชีวศึกษาเอกชนไทยและแหล่งเรียนรู้ในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ. 2558-2567

ด้านที่ 4 คุณลักษณะของการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุค

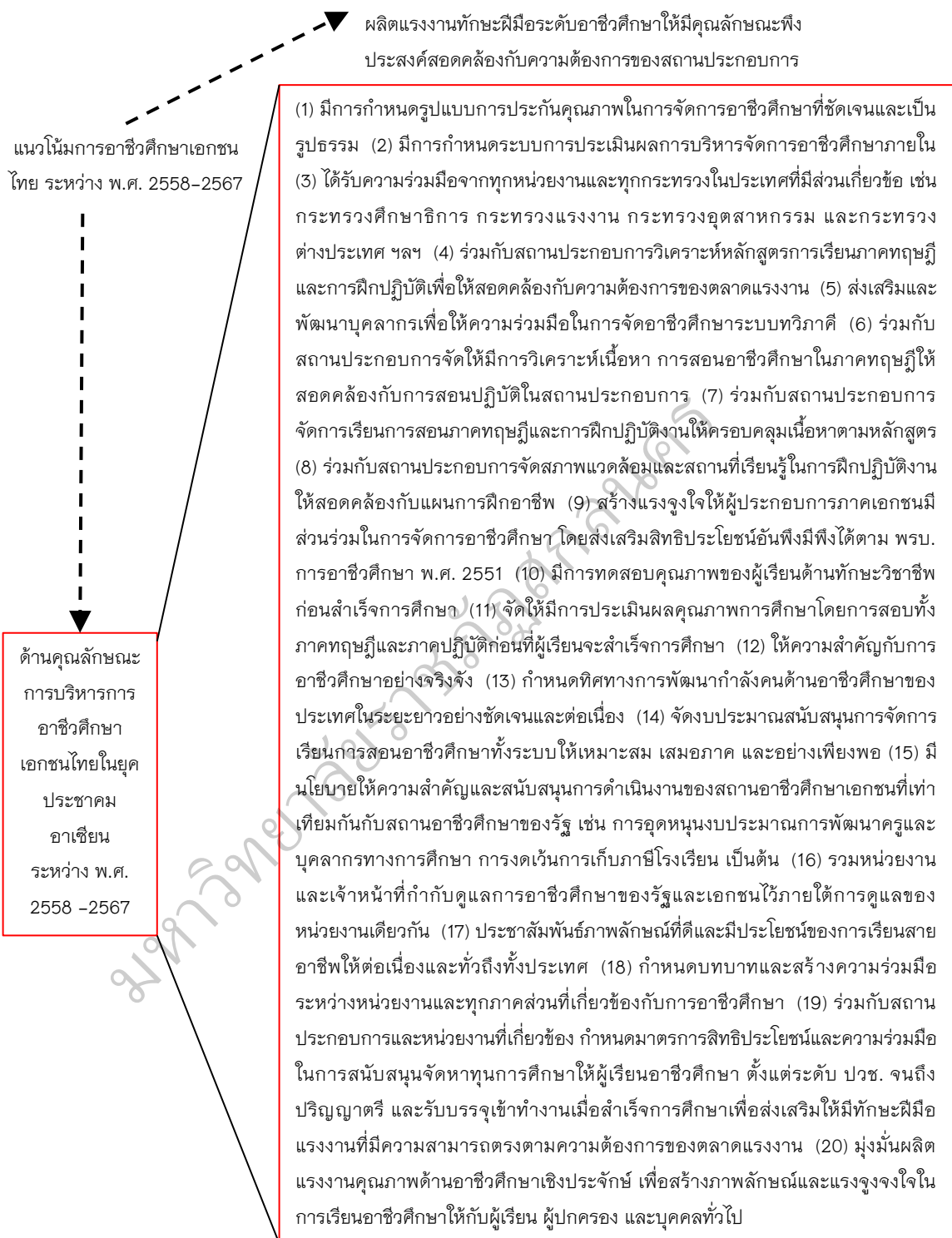
ประชาคมอาเซียน พ.ศ.2558-2567 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าแนวโน้มที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุดและเป็นอนาคตภาพของการอาชีวศึกษาเอกชนไทยมี 20 ข้อ คือ

- (1) มีการกำหนดรูปแบบการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม (2) มีการกำหนดระบบการประเมินผลการบริหารจัดการอาชีวศึกษาภายใน (3) ได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงานทุกกระทรวงที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกระทรวงต่างประเทศ ฯลฯ (4) ร่วมกับสถานประกอบการวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (5) ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (6) ร่วมกับสถานประกอบการวิเคราะห์เนื้อหาการสอนอาชีวศึกษาภาคทฤษฎีให้สอดคล้องกับการสอนปฏิบัติในสถานประกอบการ (7) ร่วมกับสถานประกอบการจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงานให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร (8) ร่วมกับสถานประกอบการจัดสภาพแวดล้อมและสถานที่เรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนการฝึกอาชีพ (9) สร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาโดยส่งเสริมสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ตาม พรบ.การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 (10) มีการทดสอบคุณภาพของผู้เรียนด้านทักษะวิชาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา (11) จัดให้มีการประเมินผลคุณภาพการศึกษาโดยการสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติก่อนสำเร็จการศึกษา (12) ให้ความสำคัญกับการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง (13) กำหนดทิศทางการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาของประเทศในระยะยาวอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง (14) จัดงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทั้งระบบให้เหมาะสมเสมอภาคและอย่างเพียงพอ (15) มีนโยบายให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานอาชีวศึกษาเอกชนที่เท่าเทียมกันกับสถานอาชีวศึกษาของรัฐ เช่น การอุดหนุนงบประมาณ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การงดเว้นการเก็บภาษีโรงเรียน เป็นต้น (16) รวมหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่กำกับดูแลการอาชีวศึกษาของภาครัฐและเอกชนไว้ภายใต้การดูแลของหน่วยงานเดียวกัน (17) ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีและประโยชน์ของการเรียนสายอาชีพให้ต่อเนื่องและทั่วถึงทั้งประเทศ (18) กำหนดบทบาทและสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา

(19) ร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการสิทธิประโยชน์ร่วมมือในการสนับสนุนทุนการศึกษาให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาตั้งแต่ระดับ ปวช. จนถึงปริญญาตรีและบรรจุเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา และ (20) มุ่งมั่นผลิตแรงงานคุณภาพด้านอาชีวศึกษาเชิงประจักษ์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์และแรงจูงใจในการเรียนอาชีวศึกษาให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและบุคคลทั่วไป ส่วน แนวโน้มที่มีโอกาสเป็นไปได้มากมี 12 ข้อ คือ

(1) กำหนดพันธกิจเป้าหมายและมีการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาตามหมวด 6 พรบ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2) กำหนดค่าตอบแทนการทำงานในแต่ละสาขาอาชีพ โดยพิจารณาจากประสิทธิภาพการทำงานเป็นหลัก (3) มีการกำหนดมาตรฐานอาชีวศึกษาในแต่ละสาขาอาชีพในระดับกลุ่มภูมิภาค (4) จัดอุปกรณ์การเรียนการสอน อุปกรณ์การฝึกที่ทันสมัย รวมทั้งเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศ ICT และอุปกรณ์การเรียน Visual Realities ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์อย่างเพียงพอ (5) ร่วมกับสถานประกอบการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี (6) กำหนดการฝึกปฏิบัติงานของผู้เรียนตามหลักสูตรในสถานประกอบการให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของหลักสูตรการเรียนการสอนอาชีวศึกษาในแต่ละระดับ (7) ร่วมกับสถานประกอบการจัดทำระเบียบและข้อกำหนดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (8) ร่วมกับสถานประกอบการผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยการฝึกงานในสถานประกอบการเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ (9) ร่วมกับสถานประกอบการจัดให้มีระเบียบการวัดผลและประเมินผลการฝึกปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ (10) จัดให้มีแผนการปฏิบัติงานทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นในลักษณะของการทำงานเป็นทีม (11) กำหนดให้การเรียนการสอนอาชีวศึกษาเป็นนโยบายแห่งชาติในระยะเวลาที่เหมาะสม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเปลี่ยนผู้บริหารรัฐบาล และ (12) กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการ ให้มีการกำกับและติดตามการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง

ดังภาพประกอบ 22

ภาพประกอบ 22 สรุปคุณลักษณะของการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุค
ประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567

2. ผลการสร้างวงล้ออนาคต

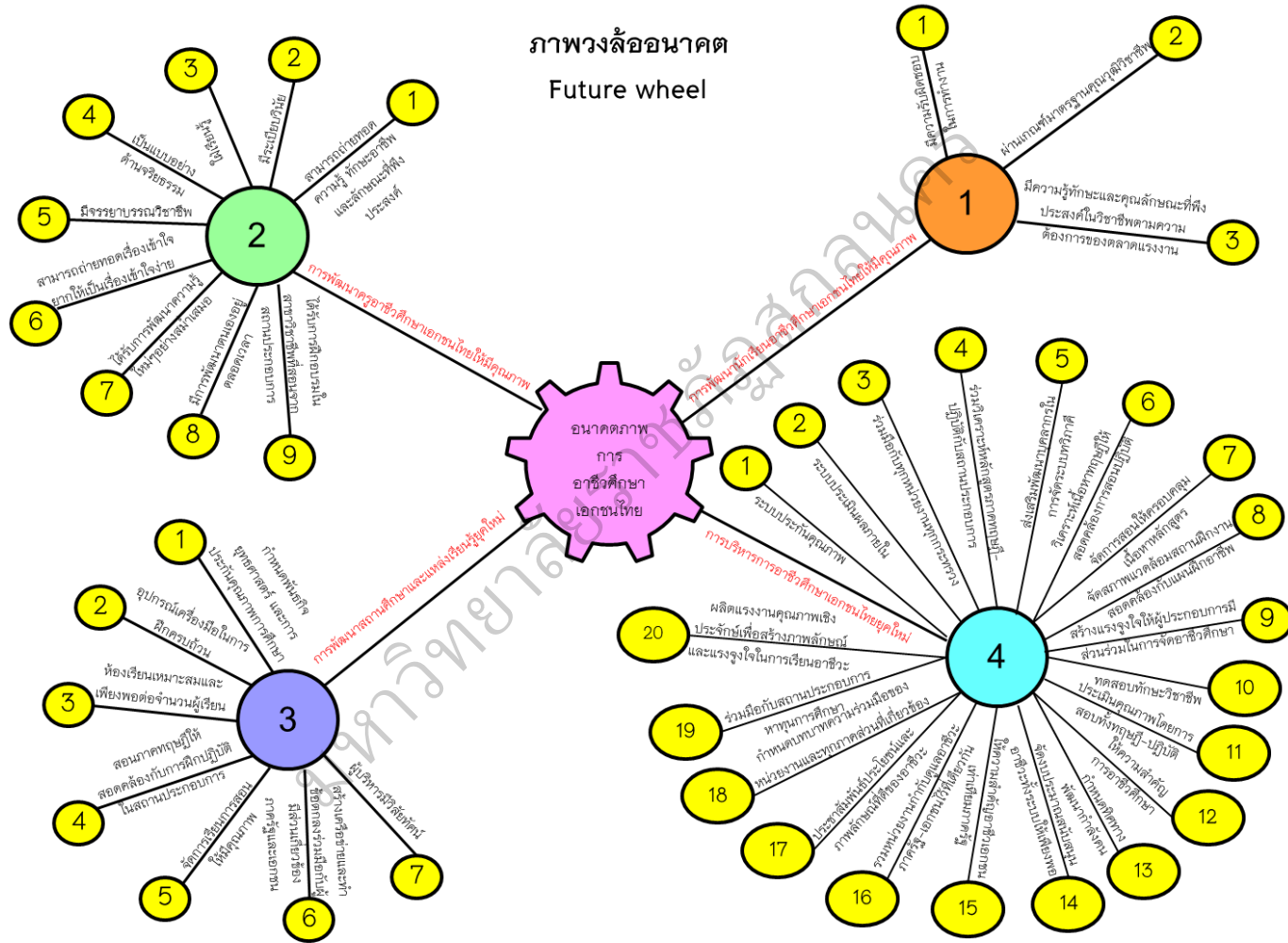
ในการสร้างวงล้ออนาคต จะมีแนวโน้มอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 เป็นศูนย์กลาง ประกอบด้วยแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่อง จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สำเร็จการอาชีวศึกษายุคใหม่ 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอาชีวศึกษายุคใหม่ 3) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานอาชีวศึกษาเอกชนไทยและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และ 4) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยยุคใหม่ ดังภาพประกอบ 23

ภาพประกอบ 23 วงล้ออนาคตการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ. 2558–2567

เมื่อนำผลการวิเคราะห์แนวโน้มทัศนคติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 32 คน เกี่ยวกับอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทย ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 มาสร้างภาพวงล้ออนาคต โดยมีแนวโน้มอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ.2558–2567 เป็นแนวโน้มศูนย์กลาง ประกอบด้วยแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่องจำนวน 4 ด้าน ดังกล่าวเบื้องต้น แล้วนำผลการวิเคราะห์แนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่องที่เป็นอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 มาสร้างภาพวงล้ออนาคต (Future Wheel) ดังภาพประกอบ 24

ภาพวงล้ออนาคต
Future wheel

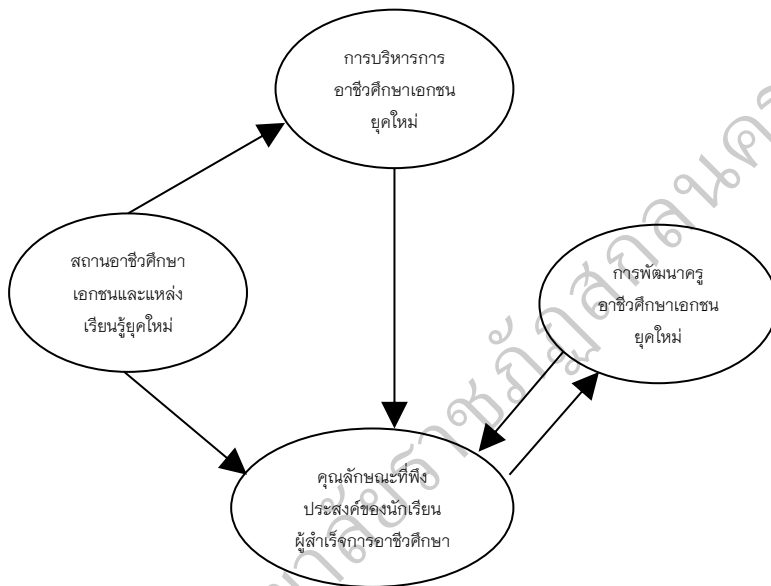

ภาพประกอบ 24 ผลการสร้างวงล้ออนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ.2558-2567

3. ผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่อง

ผลจากการนำแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่อง จำนวน 109 แนวโน้มไปวิเคราะห์ ผลกระทบไขว้ทำให้ได้ความน่าจะเป็นขั้นต้นของการเกิดเหตุการณ์ ความน่าจะเป็นของการเกิดแต่ละเหตุการณ์สืบเนื่องเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับเหตุการณ์อื่น การวิเคราะห์ต่อของการเกิดเหตุการณ์ที่เป็นเหตุการณ์ตั้งต้น แต่มีปฏิสัมพันธ์กับเหตุการณ์อื่น และการวิเคราะห์ดัชนีผลกระทบของแต่ละเหตุการณ์ที่มีต่อการเกิดขึ้นของเหตุการณ์อื่นซึ่งจะนำไปสู่การวิเคราะห์อนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 จำแนกตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 4 ด้าน ตามกรอบแนวคิดของการสร้างวงล้ออนาคต โดยมีจำนวนคู่ของเหตุการณ์สืบเนื่องที่ส่งผลปฏิสัมพันธ์ถึงกันอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน 5 คู่ ได้แก่ คู่ของการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชน กับการพัฒนาคุณภาพครูอาชีวศึกษาเอกชนยุคใหม่ คู่ของการพัฒนาสถานอาชีวศึกษาเอกชนและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ กับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชน คู่ของการพัฒนาสถานอาชีวศึกษาเอกชนและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ กับการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนยุคใหม่ คู่ของการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยยุคใหม่ กับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชน และคู่ของการพัฒนาคุณภาพครูอาชีวศึกษาเอกชนยุคใหม่ กับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชน พบว่า เมื่อมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านสถานอาชีวศึกษาเอกชนและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่แล้ว (4.88) จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนอย่างแน่นอน (1.06) และส่งผลให้มีการพัฒนาการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยติดตามมา (1.00) รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพครูอาชีวศึกษาเอกชนด้วย (0.84) และเมื่อมีการพัฒนาคุณลักษณะของครูอาชีวศึกษายุคใหม่แล้ว (4.00) จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนอย่างแน่นอน (1.03) และเกิดการพัฒนาด้านคุณลักษณะด้านการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนติดตามมา (0.74) ในระดับมาก และเมื่อมีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนแล้ว (4.00) จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะด้านครูอาชีวศึกษาเอกชนอย่างแน่นอน (1.00) รวมทั้งการพัฒนาการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนและการพัฒนาสถาน

อาชีวศึกษาเอกชนและแหล่งเรียนรู้ติดตามมา (0.78, 0.70) และเมื่อเกิดการพัฒนาคุณลักษณะด้านการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน (3.76) แล้ว จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะด้านนักเรียนผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์อย่างแน่นอน (1.00) และส่งผลให้มีการพัฒนาสถานอาชีวศึกษาเอกชนและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ติดตามมาในระดับมาก (0.79) รวมทั้งทำให้เกิดการพัฒนาครูอาชีวศึกษาเอกชนติดตามมาในระดับปานกลาง (0.66) ดังภาพประกอบ 25

ภาพประกอบ 25 วงล้อขนาดแบบจำลองผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่องของขนาดตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567

ตอนที่ 2 ผลการสร้างขนาดตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ.2558-2567

ผลของการวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่องมาวิเคราะห์เป็นภาพขนาดตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 ที่มีความชัดเจน เหมาะสม และเป็นไปได้ในขนาดตมี 4 ภาพ คือ

1. ภาพที่มีโอกาสเป็นไปได้มาก และมีระดับของผลกระทบสูง คือ ภาพอนาคตที่เมื่อมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านสถานอาชีวศึกษาเอกชนและแหล่งเรียนรู้ใหม่ (4.88) จะส่งผลให้มีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาเอกชนอย่างแน่นอน (1.06) และส่งผลให้มีการพัฒนาคุณลักษณะด้านการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ (1.00) ติดตามมา

2. เมื่อมีการพัฒนาการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาเอกชนไทย (4.00) ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะวิชาชีพและประสบการณ์ มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ ส่งผลให้มีการพัฒนาคุณภาพของครูอาชีวศึกษาเอกชนไทยให้มีคุณภาพอย่างแน่นอน (1.00)

3. การบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนด้านคุณลักษณะการพัฒนาครูอาชีวศึกษาเอกชนยุคใหม่ (4.00) ให้มีความรู้ เชี่ยวชาญ มีประสบการณ์และทักษะวิชาชีพ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีประสิทธิผลจะทำให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนอย่างแน่นอน (1.03)

4. การบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน (3.76) ทั้งทางด้านการบริหารและด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อร่วมกันผลิตทักษะฝีมือแรงงานออกมาตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลให้นักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการตลาดแรงงานและสถานประกอบการอย่างแน่นอน (1.00)

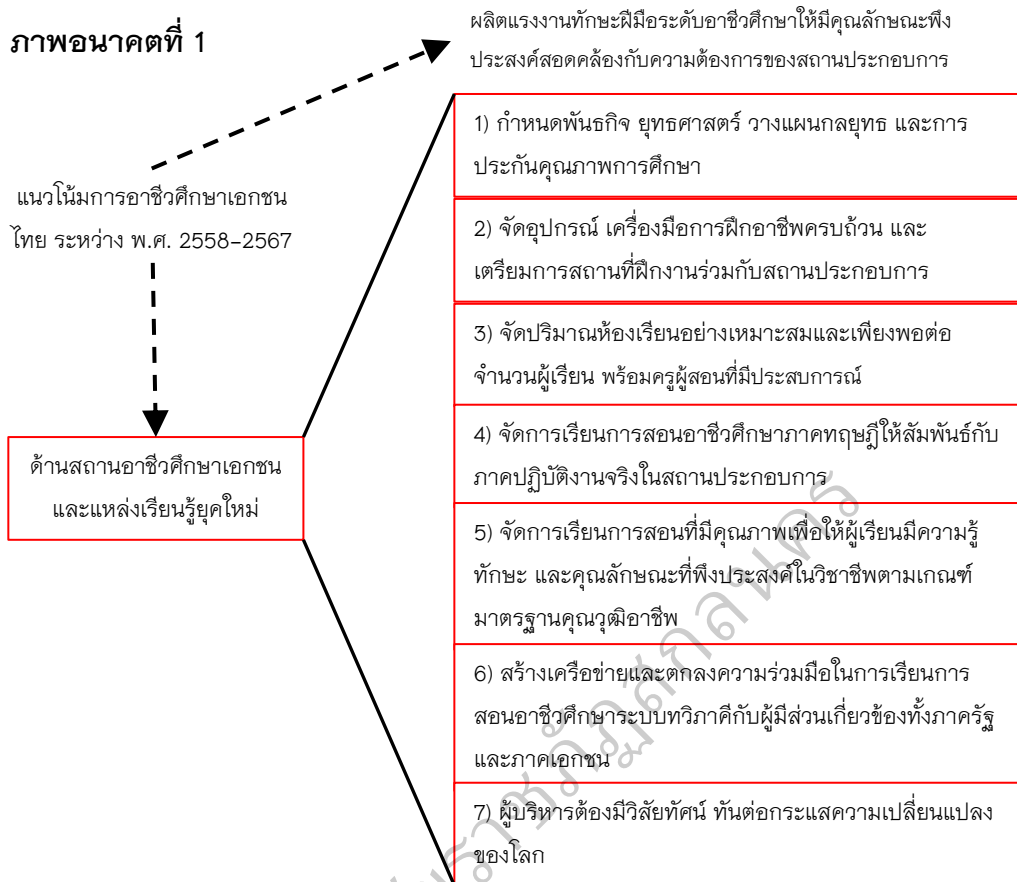
อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods) ซึ่งใช้เทคนิคการวิจัยแบบ EDFR เทคนิคการสร้างวงล้ออนาคต การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ และการเขียนอนาคตภาพ รวบรวมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 32 คน นำข้อมูลที่ได้มาร่างเป็นอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ. 2558-2567 ประเด็นที่ค้นพบในการศึกษาและนำมาอภิปรายผล มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านสถานอาชีวศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่แล้ว (4.88) จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนไทยอย่างแน่นอน (1.06) และส่งผลให้มีการพัฒนาคุณลักษณะด้านการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยตามมา (1.00) ตลอดจนการพัฒนาครูอาชีวศึกษาเอกชนไทยติดตามมาอีกด้วย (0.84) ทั้งนี้ อาจเนื่องจากว่า การจัดการอาชีวศึกษาให้สำเร็จตามเป้าประสงค์ที่จะผลิตนักเรียนที่สำเร็จการอาชีวศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะฝีมือแรงงานที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานนั้น ซึ่งตรงกับหลักการจัดการอาชีวศึกษาในทัศนะของ Prosser&Quigley (อ้างถึงใน ชีรุฒิ บุญยโสภณ, 2555, หน้า 2-3) ที่ว่าประสิทธิภาพของการจัดการอาชีวศึกษาจะแปรผันกับสภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนได้รับการฝึกซึ่งจำลองสภาพแวดล้อมจริงที่ผู้เรียนต้องประสบก่อนสำเร็จการศึกษาและออกไปประกอบอาชีพ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ใช้เครื่องมือเครื่องจักรเช่นเดียวกับการปฏิบัติงานจริงในอาชีพนั้นๆ จะทำให้การฝึกอาชีวะมีประสิทธิผลซึ่งจะแปรผันกับการฝึกประสบการณ์เฉพาะอย่างหลายๆ ครั้ง เพื่อสร้างพฤติกรรมของผู้เรียนที่ถูกต้องในด้านทักษะและขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะต้องมีการประเมินวิชาชีพสูงในการประยุกต์ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน ประเด็นสำคัญของการจัดการอาชีวศึกษาต้องสามารถฝึกทักษะทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความชำนาญขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ สถาบันอาชีวศึกษาจึงต้องพิจารณาถึงความพร้อมในด้านต่างๆ อาทิเช่น ครูผู้สอน อุปกรณ์การฝึก เครื่องมือเครื่องจักร สถานที่ฝึกงาน ทั้งภายในและภายนอก สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542, หน้า 50) ที่ให้ทัศนะว่า คุณภาพของการเรียนการสอนการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ อาทิเช่น หลักสูตร ครูอาจารย์ นักเรียนนักศึกษา วิธีการสอน อาคารโรงฝึกงาน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์การศึกษา เป็นต้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เพ็ญจันทร์ สังข์แก้ว (2554, หน้า 219) ที่ได้ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การตลาดสำหรับหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง พบว่า ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ของสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากต่อนักศึกษา โดยเฉพาะในด้านสถานที่ตั้ง ห้องเรียนปรับอากาศ อาคารเรียนสะอาด ปลอดภัย บรรยากาศดี และเงียบสงบ

เมื่อวิเคราะห์ผลการศึกษา แนวโน้มของการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุค
ประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 ที่พึงประสงค์และมีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด
คือ ด้านการพัฒนาสถานอาชีวศึกษาเอกชนไทยและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ (4.88)
สถานอาชีวศึกษาเอกชนไทยต้องเตรียมการให้มีความพร้อมในการผลิตกำลังคนที่มีทักษะ
ฝีมือ มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์คุณวุฒิมาตรฐานวิชาชีพ สอดคล้องกับความ
ต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและกลุ่มประชาคมอาเซียน จะต้องพัฒนาปรับปรุง
สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ มีอุปกรณ์
การเรียนรู้ เครื่องจักรเครื่องมือฝึกอาชีพและระบบการจัดการเทคโนโลยีข้อมูลสารสนเทศ
ICT ที่ทันสมัยและมีคุณภาพอย่างครบถ้วน โดยร่วมปรึกษากับสถานประกอบการในการจัด
แหล่งเรียนรู้ในการเรียนภาคทฤษฎีให้สอดคล้องกับภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ และ
ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตรและแผนการฝึกอาชีพ เน้นการจัดการเรียนการสอนที่มี
คุณภาพโดยครูอาชีวศึกษาที่มีประสบการณ์ความชำนาญในวิชาชีพ เน้นการฝึกปฏิบัติที่จะ
ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญแบบสมรรถนะฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน
วิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ รวมทั้งการฝึกหัดผู้เรียนให้รู้จักการทำงานแบบ
มีส่วนร่วม มีความรับผิดชอบในการทำงานพร้อมทั้งนำการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
เข้ามาใช้ (เรียนด้วย ทำงานด้วย) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับการปฏิบัติในอาชีพ
จริงและมีรายได้ในระหว่างเรียน ดังภาพประกอบ 26

ภาพอนาคตที่ 1

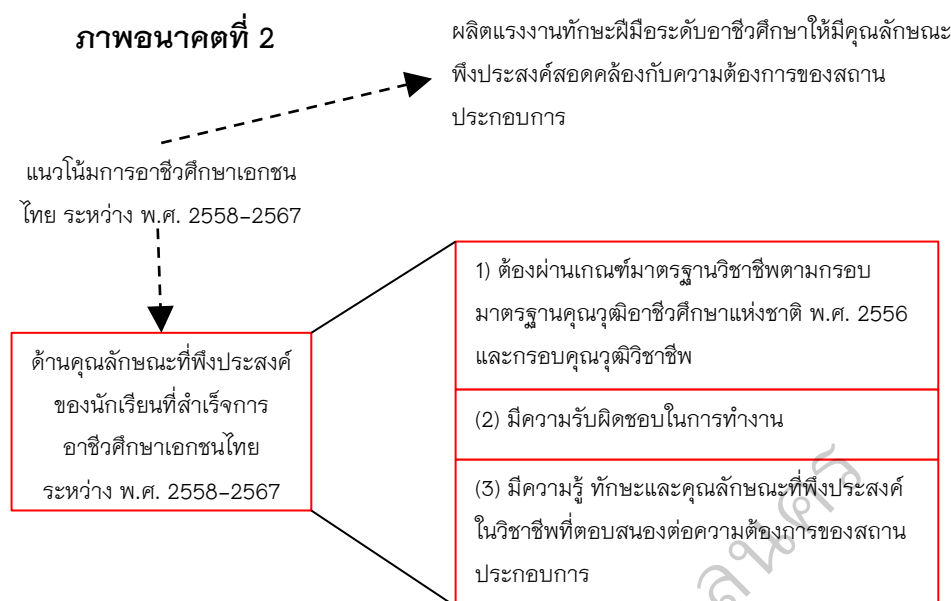
ภาพประกอบ 26 สรุปแนวโน้มการพัฒนาสถานอาชีวศึกษาเอกชนไทยและแหล่งเรียนรู้ในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567

จากผลการวิจัยบ่งชี้ชัดว่า เมื่อมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านสถานอาชีวศึกษาเอกชนไทยและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่แล้ว จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนไทยอย่างแน่นอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ นุชนรา รัตนศิริระประภา (2552, หน้า 75) ที่พบว่า การบริหารพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่ถือว่าเป็นหัวใจของการเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพราะสถานศึกษาเป็นองค์การการศึกษาที่อยู่ในระดับล่างสุดแต่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นหน่วยงานที่นำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และสอดคล้องกับความเห็นของ Tirak, B.G. (2002) ที่ระบุว่า การอาชีวศึกษาในอนาคตจะต้องเป็นการศึกษาแบบทั้งในห้องเรียนรวมถึงการศึกษาในแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ

เพื่อฝึกประสบการณ์ทำงานในชีวิตจริง ด้วยเหตุผลดังกล่าว แนวโน้มการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานอาชีวศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่แล้วจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สำเร็จการอาชีวศึกษาเอกชนไทยที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุดและเป็นอนาคตภาพของการอาชีวศึกษาเอกชนไทย ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 อย่างแน่นอน ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2556 และกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 2) มีความรับผิดชอบในการทำงาน และ 3) มีความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ รวมทั้งมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความเป็นระเบียบวินัย มีความขยันอดทน มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสร้างความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานได้ มีความมั่นใจในความสามารถด้านวิชาชีพของตน เป็นผู้สนใจใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้และรู้จักพัฒนาตนเองให้ทันโลก มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ ต่อบริษัทและสังคม รู้วิธีค้นคว้าวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการแก้ปัญหาได้ มีปฏิภาณไหวพริบดี มีความชำนาญในวิชาชีพที่เรียนมาและสามารถใช้อุปกรณ์เกี่ยวกับวิชาชีพได้ดี มุ่งเน้นคุณภาพของงานและสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ มีความรู้ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ เช่น พูด ฟัง อ่าน เขียน ได้อย่างน้อย 2 ภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ซึ่งคุณลักษณะในส่วนนี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถแข่งขันกับแรงงานทักษะฝีมือจากประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนได้ มีความเข้าใจวัฒนธรรมประเทศเพื่อนบ้าน มีความรู้และทักษะในการสื่อสารและใช้อุปกรณ์สำนักงานได้ สามารถใช้และเข้าถึงเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ ICT ได้ มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริงและการประกอบอาชีพ มีความพร้อมในการฝึกและพัฒนาตนเองในสาขางานที่รับผิดชอบ รู้จักดูแลและป้องกันอันตรายจากการทำงาน เป็นคนไม่เลื่องงาน ไม่กลัวงานสกปรก และงานหนักหรือความลำบาก มีความภูมิใจในอาชีพของตน และมีความมั่นใจว่าการเรียนอาชีวศึกษาจะมีความก้าวหน้าในอาชีพ

ดังภาพประกอบ 27

ภาพประกอบ 27 สรุปแนวโน้มการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จ
อาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ. 2558-2567

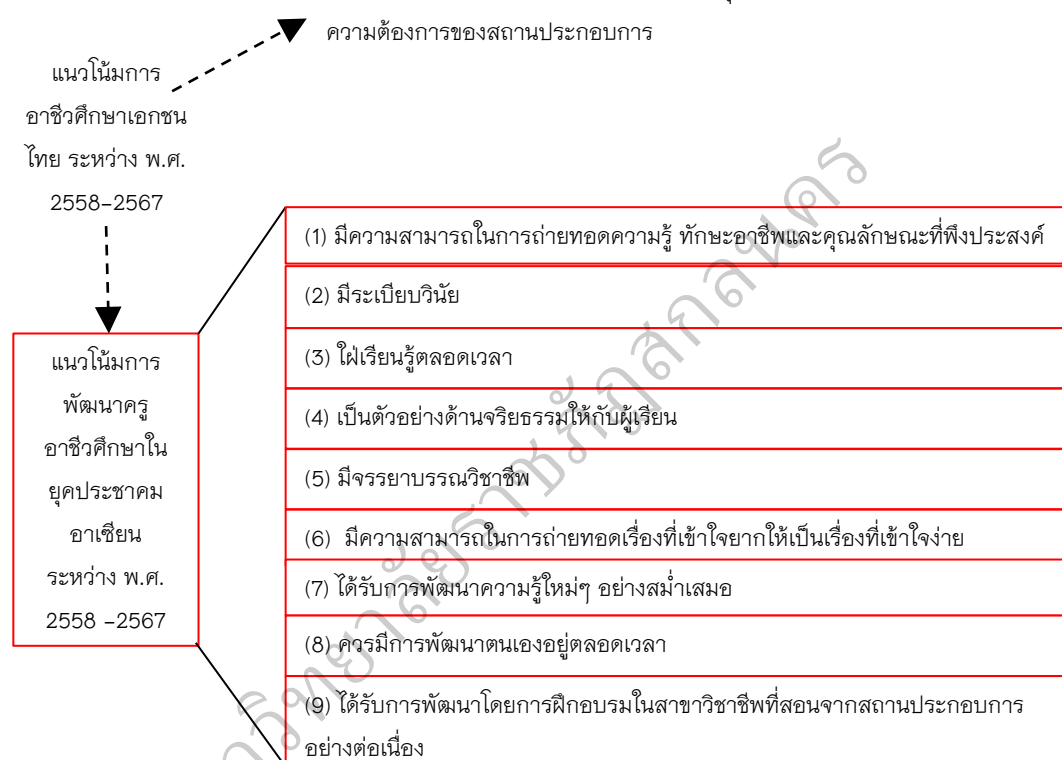
2. ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนแล้ว (4.00) จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะด้านครูอาชีวศึกษาเอกชนไทยติดตามมา (1.00) ในขณะเดียวกันเมื่อมีการพัฒนาคุณลักษณะด้านครูอาชีวศึกษาเอกชนไทย (4.00) แล้ว จะส่งผลให้มีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนติดตามมา (1.03) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า การที่นักเรียนจะเป็นคนเก่งเป็นคนดี ส่วนหนึ่งเป็นผลเนื่องมาจากครู ถ้าครูเป็นคนเก่งคนดี นักเรียนที่ได้รับการสอนอบรมถึงไม่เก่งไม่ดีก็เป็นนักเรียนเก่งนักเรียนดีได้ ครูจึงเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติ ดังผลการศึกษาของ Farstad, H. (2009) ที่พบว่า คุณภาพของนักเรียนสายอาชีพที่สำเร็จการศึกษาส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูผู้สอนและประสบการณ์การฝึกอบรมของครู สอดคล้องกับทัศนะของ ชนะ กสิการ (2538, หน้า 129) ที่กล่าวไว้ว่า นักเรียนสายอาชีวศึกษาจะมีคุณภาพดีหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอนอาชีวศึกษาที่จะถ่ายทอดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มากแค่ไหนและขึ้นอยู่กับผลที่ครูได้รับจากการฝึกทั้งทางด้านวิชาชีพ วิชาสามัญและวิชาครู ในระยะที่ราชอาณาจักรไทยจะเข้าสู่กรอบข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปลายปี

พ.ศ.2558 นี้ ครูผู้สอนอาชีวศึกษาจะต้องปรับปรุงพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก การจะพัฒนาครูสายอาชีพทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เป็นเรื่องที่ยากแต่เป็นสิ่งที่ถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่จะทำให้การอาชีวศึกษาเอกชนไทยประสบความสำเร็จในการดำเนินงานตามเป้าหมาย ซึ่งแนวโน้มการพัฒนาคุณลักษณะของครูอาชีวศึกษาเอกชนไทย ที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด และถือเป็นอนาคตภาพของการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 ประกอบด้วยแนวโน้มคุณลักษณะดังต่อไปนี้ (1) ครูอาชีวศึกษาเอกชนไทยต้องมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะอาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม (2) เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย (3) ใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา (4) เป็นตัวอย่างด้านจริยธรรมให้กับผู้เรียน (5) มีจรรยาบรรณวิชาชีพ (6) มีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องที่เข้าใจยากให้เป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย (7) ได้รับการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ (8) ควรมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา (9) ได้รับการพัฒนาโดยการฝึกอบรมในสาขาวิชาชีพที่สอนจากสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพึงมีคุณลักษณะในด้านเป็นคนเก่งปฏิบัติและมีประสบการณ์ด้านวิชาชีพ มีความสามารถในการถ่ายทอดประสบการณ์ มุ่งสอนและฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจด้วยตนเอง มีความเข้าใจในพัฒนาการและพฤติกรรมของผู้เรียน มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้ มีภาวะผู้นำ มีบุคลิกดี และเป็นแบบอย่างที่ดีได้ มีความรู้และความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ดี สามารถใช้และเข้าถึงเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ ICT สามารถประยุกต์เทคโนโลยีใหม่ๆ กับทักษะความรู้เดิม มีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความสามารถในการบูรณาการวิชาการต่างๆที่จะสอนเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียน สอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด สามารถแนะแนวและชี้นำผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง มีความรู้ในเรื่องการออกข้อสอบ การวัดผล และประเมินผลการเรียน มีความรู้ด้านจิตวิทยาการสอน สอนตรงสาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาและตามความถนัด มีส่วนเกี่ยวข้องและทำวิจัยเชิงปฏิบัติการ เช่น ทำวิจัยในชั้นเรียน และทำผลงานทางวิชาการ เข้าร่วมการประชุมสัมมนาทางด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ใช้การศึกษาพัฒนาตนเองจากระบบเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศและเข้าร่วมการจัดอบรมพัฒนาครูโดยระบบพี่เลี้ยงในช่วงปฏิบัติงานโดยผู้ที่มีความชำนาญคอยให้คำแนะนำชี้แนะ การพัฒนาครูอาชีวจะนอกจากจะต้องพัฒนาเชิงคุณภาพโดยการพัฒนาและปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงแล้ว ในการบริหารการอาชีวศึกษา

เอกชนไทยจะต้องสร้างแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้ครูอาชีวศึกษา เช่น ให้ผลตอบแทนและสวัสดิการที่ดีตามความสามารถ โดยพิจารณาคุณภาพครูผู้สอนวิชาชีพ จากประสบการณ์ ไม่ใช่วัดจากวุฒิการศึกษาเท่านั้น จึงจะทำให้การอาชีวศึกษาเอกชนไทย ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ดังภาพประกอบ 28

ภาพอนาคตที่ 3

ผลิตแรงงานทักษะฝีมือระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ภาพประกอบ 28 สรุปแนวโน้มการพัฒนาครูอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคม
อาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567

3. ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีการพัฒนาคุณลักษณะของการบริหารการ
อาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่างพ.ศ.2558-2567 ทั้งด้านการ
บริหารและด้านการจัดการเรียนการสอนแล้ว (3.76) แล้ว จะส่งผลให้มีการพัฒนาใน
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สำเร็จการอาชีวศึกษาเอกชนไทยติดตามมาอย่าง
แน่นอน (1.00) ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า การบริหารอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคม
อาเซียน ยังคงเป็นการบริหารแบบกระจายอำนาจ กระจายความรับผิดชอบในแต่ละ

สถานศึกษาของตนเอง โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการบริหารจัดการ คือ มุ่งมั่นในการผลิตแรงงานทักษะฝีมือระดับอาชีวศึกษา ให้มีความรู้ความชำนาญตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพอาชีวศึกษาในสาขาที่สอดคล้องตามความประสงค์ของตลาดแรงงานและสถานประกอบการทั้งในประเทศและในกลุ่มประชาคมอาเซียน อาจแตกต่างกันในรูปแบบวิธีการทำงานได้ โดยที่สถานอาชีวศึกษาเอกชนไทยต่างก็เป็นนิติบุคคลที่มีภารกิจในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาในฐานะผู้ร่วมงานบริหารจัดการศึกษาที่มีเป้าหมายในการปฏิบัติงานเดียวกันกับหน่วยงานอื่นที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนจะประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าประสงค์ได้นั้น การสนับสนุนจากภาครัฐเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นรัฐบาลในฐานะผู้กำหนดนโยบายในการบริหารประเทศต้องให้ความสำคัญกับการอาชีวศึกษาในภาพรวมอย่างจริงจัง โดยกำหนดให้การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเป็นนโยบายแห่งชาติ และกำหนดทิศทางในการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาของประเทศในระยะยาวอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ไม่เปลี่ยนแปลงแม้มีการเปลี่ยนผู้บริหารรัฐบาล รวมทั้งให้ความสำคัญและสนับสนุนการอาชีวศึกษาเอกชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา โดยได้รับการส่งเสริมและอุดหนุนงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างเหมาะสม เสมอภาคและเพียงพอเท่าเทียมกับสถานศึกษาของภาครัฐ ซึ่งรัฐบาลต้องกำหนดบทบาทและสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและทุกภาคส่วนทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษาเช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อร่วมกันในการจัดการอาชีวศึกษาและกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการให้มีการกำกับและติดตามการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง โดยรวมหน่วยงานและเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการอาชีวศึกษาของภาครัฐและเอกชนมาอยู่หน่วยงานเดียวกัน รวมทั้งรณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและประโยชน์ของการเรียนอาชีวศึกษาให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและทุกภาคส่วนของสังคมผ่านสื่อสารมวลชนของรัฐอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง และสร้างแรงจูงใจและผลักดันให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาโดยส่งเสริมสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การอาชีวศึกษาเอกชนไทยสามารถผลิตแรงงานอาชีวศึกษาที่มีความรู้ความชำนาญ มีทักษะวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแน่นอน สอดคล้องกับทัศนะของ ชีรุฒม์ บุญยโสภณ (2553, หน้า 96)

ที่ว่า รัฐต้องสร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีให้ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ในอนาคต ในขณะที่เดียวกันรัฐก็ต้องสนับสนุนให้โรงเรียนจัดการอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับทัศนะของ ศรีวิการ์ เมฆธวัชชัยกุล (2552) ที่ได้ให้เกี่ยวกับการสนับสนุนของภาครัฐว่า การจัดการศึกษาด้านการศึกษา ซึ่งรวมถึงการอาชีวศึกษาควรมาจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา โดยไม่จำกัดเฉพาะหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น และควรกำหนดให้ภาครัฐสนับสนุนให้ภาคประชาสังคม วัด โรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมจัดการศึกษาแก่ประชาชนทุกคนอย่างทั่วถึง และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดวงนภามกรานุกรักษ์ (2554, หน้า 145-146) ด้านการสนับสนุนของรัฐบาลทางด้านการอาชีวศึกษาไทย ที่พบว่า แนวโน้มการอาชีวศึกษาไทยในระหว่างปี พ.ศ.2554-2564 ที่มีโอกาสเป็นไปได้ คือ 1) รัฐต้องจัดงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอ โดยจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) รัฐต้องให้ความสำคัญการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง กำหนดนโยบายด้านอาชีวศึกษาและทิศทางการพัฒนากำลังคนของประเทศที่ชัดเจน แนนอน กำหนดให้การศึกษาและการอาชีวศึกษาเป็นนโยบายชาติ ไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อเปลี่ยนรัฐบาล รัฐต้องกำหนด ดำเนินการ ติดตามและควบคุมนโยบายด้านอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง มีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเท่าเทียมกับโรงเรียนของรัฐ รัฐต้องกำหนดสัดส่วนการรับเด็กนักเรียน สายสามัญและสายอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนากำลังคนของประเทศอย่างจริงจัง 3) ด้านครู รัฐต้องกำหนดให้ครูทุกคนในประเทศคือครูของชาติ ไม่แบ่งว่าครูรัฐหรือครูเอกชน สวัสดิการเท่าเทียมกัน มีการเพิ่มอัตราค่าจ้างครู รัฐให้การสนับสนุนและมีแผนพัฒนาครูที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง กำหนดให้มีมาตรฐานครูผู้สอน รัฐต้องกำหนดให้มีสถาบันหรือศูนย์พัฒนาที่ผลิตครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะ 4) รัฐต้องส่งเสริมการวิจัยในระดับสถาบัน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ 5) รัฐต้องจัดตั้งสถาบันเพื่อส่งเสริมอาชีพ ส่งเสริมพัฒนาและต่อยอดอาชีพ ยกกระดับอาชีพ รวมทั้งต้องประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีและประโยชน์ของการเรียนสายอาชีพให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง 6) ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา ต้องมีการบังคับใช้อย่างจริงจัง ปรับปรุงและประเมินผลกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และ 7) ด้านความร่วมมือ รัฐต้องเป็นผู้กำหนดบทบาทให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา รัฐต้องกำหนดให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา

ส่งเสริมการวิจัยอาชีวศึกษาร่วมกับสถานประกอบการ จัดสวัสดิการให้สถานประกอบการ ที่ให้ความร่วมมือกับการอาชีวศึกษา เช่น โครงการศึกษาระบบทวิภาคี รัฐต้องผลักดันทุก ด้านที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านอาชีวศึกษา ดังภาพประกอบ 29

1. ให้ความสำคัญกับการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง กำหนดให้การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเป็นนโยบายแห่งชาติ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเปลี่ยนรัฐบาล	2. กำหนดทิศทางการพัฒนา กำลังคนด้านอาชีวศึกษาในระยะยาวอย่างต่อเนื่องและชัดเจน	3. จัดงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนอาชีวศึกษาทั้งระบบให้เหมาะสม อย่างเสมอภาคและพอเพียง
10. ให้ความสำคัญและสนับสนุนการอาชีวศึกษาเอกชนอย่างเท่าเทียมกันกับของภาครัฐ		4. รวมหน่วยงานและเจ้าหน้าที่กำกับดูแลการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชนอยู่หน่วยงานเดียวกัน
9. ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีและมีประโยชน์ของการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง		5. กำหนดบทบาทและสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวศึกษา
8. ได้รับความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน ทุกกระทรวงที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงต่างประเทศ ฯลฯ	7. สร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาโดยส่งเสริมสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้	6. กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการให้มีการกำกับและติดตามการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง

ภาพประกอบ 29 ภาพสรุปแนวโน้มการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 ด้านการสนับสนุนของภาครัฐ

แนวโน้มการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เพราะสถานประกอบการจะเป็นผู้กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา หากสถาบันอาชีวศึกษาผลิตแรงงานทักษะฝีมือระดับอาชีวศึกษาไม่สอดคล้องตามความต้องการของสถาน

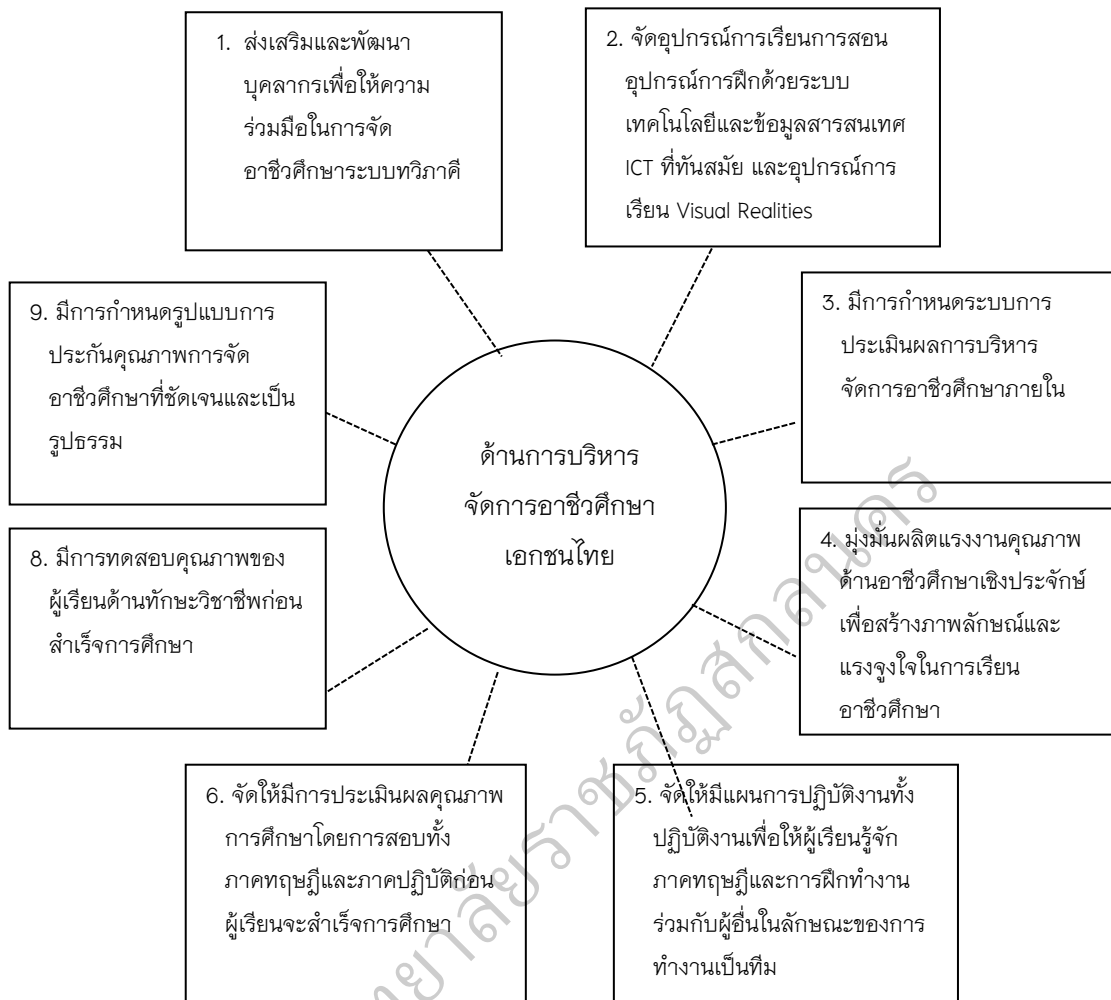
ประกอบการหรือตลาดแรงงานก็จะก่อให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานฝีมือขึ้นได้ ดังนั้น การบริหารการอาชีวศึกษาที่จะประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ จะต้องเป็นความร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในการวิเคราะห์หลักสูตรการเรียน การสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน จัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงานให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตร จัดสภาพแวดล้อมและสถานที่เรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติงานให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และ สอดคล้องกับแผนการฝึกอาชีพ จัดให้มีระเบียบการวัดผลและประเมินผลการฝึก ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดการฝึกปฏิบัติงานตามหลักสูตรในสถาน ประกอบการให้มีระยะไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของหลักสูตร จัดทำระเบียบและข้อกำหนด เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหาใน การจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี รวมทั้งร่วมกันกำหนดมาตรฐาน สิทธิประโยชน์และ ความร่วมมือในการสนับสนุนทุนการศึกษาให้ผู้เรียนและรับบรรจุเมื่อสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับทัศนะของ ชีรุฒิ บุญยโสภณ (2553 ,หน้า 97) ที่ว่า ในอนาคตต้องให้ ภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ใช้แรงงานได้มีส่วนร่วมในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณลักษณะ ที่ต้องการ สอดคล้องกับทัศนะของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2548) ที่ว่า การอาชีวศึกษาไทยต้องพัฒนาให้เป็นผู้นำด้านความก้าวหน้าในการวิจัย มีการพัฒนา องค์ความรู้ใหม่ๆ โดยมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง สถาบันอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย สถานประกอบการ และสถาบันวิชาการอื่นในต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้สร้าง คนและองค์ความรู้ของการอาชีวศึกษาให้พร้อมรับอนาคตที่กำลังจะมาถึง เชื่อมต่อ การอาชีวศึกษากับการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น มาต่อยอดและสร้างให้เกิดมูลค่าทาง เศรษฐกิจ และสอดคล้องกับ ชินวรณ บุญยเกียรติ (2553) อดีตรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาในอนาคต โดยกำหนดเป้าหมายให้ ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษามากขึ้น เพื่อเตรียมพัฒนาคนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2015 ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ประเทศไทย เปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมที่เน้นแรงงานไร้ฝีมือให้เป็นอุตสาหกรรมที่ เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากแรงงานฝีมือหรือแรงงานระดับอาชีวศึกษาที่สามารถเข้าแข่งขัน ในตลาดแรงงานได้ ดังภาพประกอบ 30

ภาพประกอบ 30 สรุปแนวโน้มการบริหารอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 ด้านความร่วมมือกับสถานประกอบการ

แนวโน้มการบริหารอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558-2567 นอกจากมีประเด็นสำคัญในเรื่องการจัดหลักสูตรที่มุ่งเน้นการปฏิบัติในสัดส่วนที่มากกว่าทฤษฎี เพื่อผลิตแรงงานทักษะฝีมือระดับอาชีวศึกษาที่มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์คุณวุฒิมาตรฐาน และมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หลักสูตรอาชีวศึกษาต้องมีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นและสังคม โดยมีการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เช่น เมื่อมีโรงงานพลังงานแสงอาทิตย์เกิดขึ้น ต้องมีหลักสูตรอบรมความรู้เกี่ยวกับโซลาร์เซลล์ (Solar Cell) หรือมีโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูงต้องมีหลักสูตรที่จะ

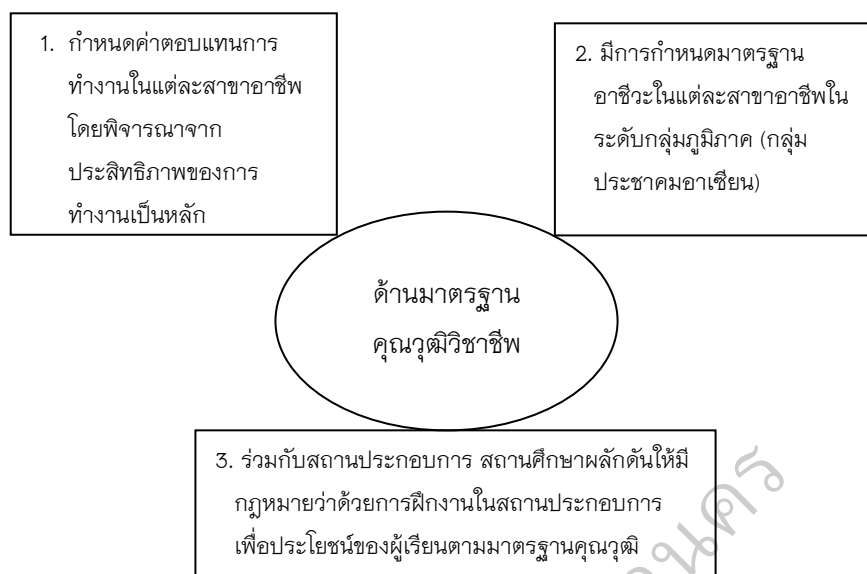
ผลิตช่างซ่อมแซมดูแลบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า เป็นต้น หลักสูตรต้องมีความหลากหลายทั้งในระบบ นอกระบบ ทวิภาคี เทียบโอนประสบการณ์ จัดการเรียนการสอน e-Learning ระบบการจัดการเรียนการสอน Cyber Community ผ่านเครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ต การเรียนการสอนบนเว็บ (WBI) และการจัดตั้งห้องปฏิบัติการ Cyber ปลายทางในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้เครือข่ายให้มีความยืดหยุ่น อำนวยความสะดวกทางการศึกษาให้กับผู้เรียนทุกคน ทุกเวลา ทุกสถานที่และวิธีการจัดการศึกษาที่ต้องการ ผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนไทยจะต้องจัดระบบและรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มีการกำหนดระบบการประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาภายใน มีการประเมินผลคุณภาพอาชีวศึกษาโดยการสอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ รวมทั้งมีการทดสอบคุณภาพผู้เรียนด้านทักษะวิชาชีพก่อนผู้เรียนสำเร็จการศึกษา มีการจัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือฝึกปฏิบัติงานที่ทันสมัยและครบถ้วน มีอุปกรณ์การฝึกแบบสมรรถนะฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกความชำนาญในการปฏิบัติ รวมทั้งอุปกรณ์การฝึกระบบเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ ICT ที่ทันสมัย มีอุปกรณ์การเรียนระบบเสมือนจริง (Visual Realities) ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจสภาพการทำงานจริงในสถานการณ์จำลอง จัดให้มีแผนการปฏิบัติงานทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นในลักษณะการทำงานเป็นทีม ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนจะต้องมุ่งมั่นผลิตแรงงานคุณภาพด้านอาชีวศึกษาเชิงประจักษ์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์และแรงจูงใจในการเรียนอาชีวศึกษา สอดคล้องกับสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ที่มีข้อเสนอในการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง ด้านการจัดการอาชีวศึกษาที่ให้น้ำหนักการปฏิบัติในสัดส่วนมากกว่าทฤษฎี และการเรียนรู้งานอาชีพ ขยายการศึกษาระบบทวิภาคี สหกิจศึกษาและการฝึกงานให้มากขึ้น การพัฒนาระบบสะสมหน่วยกิตการเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนควบคู่กับการทำงาน การพัฒนาระบบเตรียมความพร้อมและแนะแนวการศึกษาให้ผู้เรียนรู้จักงานอาชีพต่างๆ ตั้งแต่ระดับการศึกษาพื้นฐาน เพื่อเลือกเรียนตามความสนใจความถนัดและความต้องการ การพัฒนาหลักสูตรฐานวิชาชีพที่ต่อยอดจากการศึกษาภาคบังคับเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะความรู้ด้านอาชีพสามารถออกไปประกอบอาชีพได้หากไม่ศึกษาต่อ และสอดคล้องกับธีรวุฒิ บุญยโสภณ (2553, หน้า 103) ที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการจัดรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาและการสร้างหลักสูตรในอนาคตว่า ควรเน้นทางด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการบริหารจัดการธุรกิจขนาดย่อม ดังภาพประกอบ 31

ภาพประกอบ 31 ภาพสรุปแนวโน้มการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ. 2558–2567 ด้านการบริหารจัดการอาชีวศึกษา

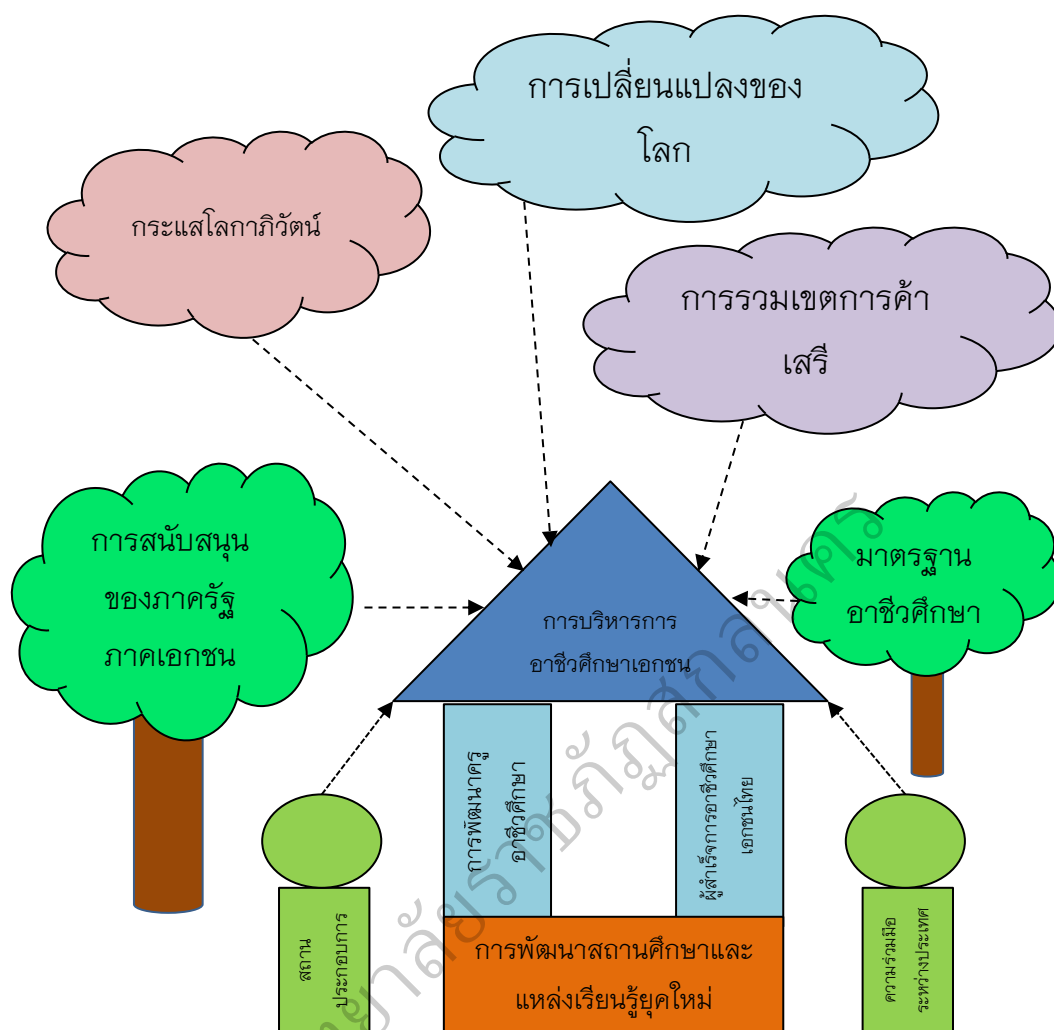
แนวโน้มการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 อีกด้านหนึ่งซึ่งถือว่ามีผลสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชน คือ ด้านมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การบริหารจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สำเร็จอาชีวศึกษาเอกชนไทยให้มีคุณภาพ โดยจะต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีระบบการประเมินการจัดการอาชีวศึกษาภายในสถานศึกษา มีระบบการประเมินการจัดการอาชีวศึกษาภายนอก โดยมีผู้ประเมินภายนอกที่ใช้เกณฑ์มาตรฐานเดียวกันกับสถาบันอาชีวศึกษาภาครัฐ มีการทดสอบคุณภาพด้านทักษะอาชีพของผู้เรียนก่อนสำเร็จศึกษา มีการทดสอบความรู้

ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติก่อนสำเร็จการศึกษา มีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือกับ สถานประกอบการในการร่วมกันจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้ สอดคล้องกับแผนการฝึกอาชีพและครอบคลุมเนื้อหา ร่วมผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วย การฝึกงานในสถานประกอบการเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนตามมาตรฐานคุณวุฒิ โดยการ จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาต้องมุ่งเน้นผลิตนักเรียนให้มีความรู้ ความชำนาญทักษะ ฝีมือในสาขาวิชาชีพที่เรียนให้ได้มาตรฐานเดียวกัน มีเอกสารรับรองความสามารถ ทักษะ ทางวิชาชีพนอกเหนือจากวุฒิการศึกษา ซึ่งขณะนี้มีการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ มีการกึ่งในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของความสามารถในการปฏิบัติงาน ค่าจ้างแรงงาน การกำหนดค่าตอบแทนที่ต่างกันในแต่ละสาขาอาชีพ ต่างกันในแต่ละคุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานการอาชีวศึกษา ระดับชาติ กลุ่มประชาคมอาเซียนและสากล เพื่อที่จะทำให้ แรงงานทักษะฝีมือในระดับอาชีวศึกษาสามารถที่จะเดินทางไปปฏิบัติงานกับสถาน ประกอบการต่างชาติได้ทั้งในกลุ่มประชาคมอาเซียนและนานาชาติ สอดคล้องกับ ทักษะของ สิริรักษ์ รัชชูปานติ (2552) ที่ว่า คุณภาพการจัดการเรียนการสอนด้าน อาชีวศึกษาเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะตรงตามเป้าประสงค์ได้มาตรฐานตาม เกณฑ์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานนั้น กระบวนการ จัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาต้องได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ เป็นระบบแบบ แผนที่ดี และมาตรฐานและคุณภาพการจัดการศึกษาของการจัดการอาชีวศึกษา สมควร จัดแบ่งรายละเอียดเป็นแต่ละเรื่อง คือ เรื่องมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการ อาชีวศึกษา และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา (2552) ที่ได้จัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552–2561) เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย โดยให้มีการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework) เพื่อการรับรองสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาในทุกๆระดับและ ประเภทการศึกษา โดยเฉพาะคุณวุฒิวิชาชีพ (Vocational Qualification) เพื่อรับรอง สมรรถนะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพและตามความ ต้องการของผู้จ้างงาน และพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ระบบการจ้างงาน และกำหนด อัตราเงินเดือน ค่าตอบแทนตามสมรรถนะ เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ภาพประกอบ 32 ภาพสรุปแนวโน้มการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 ด้านมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ

จากภาพอนาคตแต่ละด้านในการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 จะเห็นได้ว่าทุกประเด็นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยง ส่งผลถึงอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยที่มีโอกาสเป็นไปได้และพึงประสงค์ในอนาคตทั้งสิ้น ผู้วิจัยได้ประมวลผลสรุปความเชื่อมโยงของภาพอนาคตการอาชีวศึกษาเอกชนไทย ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 ดังภาพประกอบ 33

ภาพประกอบ 33 ภาพแสดงความเชื่อมโยงอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ. 2558-2567

การบริหารอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ.2558-2567 ที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการรักษาสถานภาพของกิจการให้อยู่รอดท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกที่รุนแรงและรวดเร็ว ส่งผลทั้งด้านดีและไม่ดี/ไม่พึงประสงค์อย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จึงเป็นความจำเป็นที่การอาชีวศึกษาเอกชนไทยต้องเตรียมความพร้อมในการพัฒนาคุณลักษณะที่จำเป็นเร่งด่วนที่จะเข้าไปใช้ประโยชน์สูงสุดที่จะมาถึง และหลีกเลี่ยงหรือบรรเทาปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้การอาชีวศึกษาเอกชนไทยสามารถแข่งขันกับการอาชีวศึกษาเอกชนในกลุ่มประชาคมอาเซียนหรือนานาประเทศได้อย่างเท่าทัน การบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยควรจะเป็นการบริหารจัด

การศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่ทุกภาคส่วนที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการ โดยมีเป้าหมายหลักเดียวกัน คือ การพัฒนากำลังคนแรงงานทักษะฝีมือของชาติ ให้มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพในระดับภูมิภาคและสากล ตอบสนองกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ ตลอดจนสามารถเข้าแข่งขันในตลาดแรงงานของประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนและต่างประเทศได้ ซึ่งในการอภิปรายเกี่ยวกับภาพอนาคตในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญบางท่านที่ได้เปรียบเทียบการผลิตกำลังแรงงานอาชีวศึกษาของไทย เสมือนบ้านที่มีความแข็งแรง มั่นคง สามารถคุ้มแดดคุ้มฝนให้กับผู้ที่อยู่อาศัย ซึ่งก็หมายถึงกำลังแรงงานอาชีวศึกษาของไทย บ้านจะช่วยปกป้องกันภัยจากสภาพแวดล้อมภูมิอากาศภายนอกได้ดีมากน้อยเพียงใด ก็ขึ้นอยู่กับรากฐานของบ้านนั้น หากมีรากฐานที่แน่นหนา แข็งแรง มั่นคง มีเสาบ้านที่มีขนาดใหญ่แข็งแรงเพียงพอที่จะรองรับโครงสร้างตัวอาคารและหลังคาที่จะปกป้องผู้คนในบ้านให้ได้รับความปลอดภัย ซึ่งเปรียบเสมือนกำลังแรงงานอาชีวศึกษาทั่วไป หากได้รับการพัฒนาบริหารจัดการให้ทันต่อช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลง การอาชีวศึกษาเอกชนไทยก็จะสามารถพัฒนาทักษะฝีมือระดับอาชีวศึกษาหรือแรงงานระดับกลางที่กำลังขาดแคลนในตลาดแรงงานของประเทศในปัจจุบันให้มีคุณภาพ มีความสามารถและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในด้านปริมาณและด้านคุณภาพการสร้างบ้านให้มีความแข็งแรงมั่นคง เจ้าของบ้านต้องเอาใจใส่พิถีพิถันในการก่อสร้างตั้งแต่ในระดับฐานราก ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาสถานอาชีวศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ที่จะต้องบริหารจัดการให้มีความพร้อมในอุปกรณ์เครื่องมือในการฝึกปฏิบัติ และการเรียนการสอนที่ทันสมัยและทรัพยากรทางการศึกษาต่างๆ ด้าน ที่จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะสอดคล้องตามความต้องการของตลาดแรงงาน โครงสร้างของบ้านต้องมีความแข็งแรงคงทนซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพครูอาชีวศึกษาเอกชนไทยและพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาเอกชนไทย ที่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนไปพร้อมๆ กัน อันจะเป็นการส่งเสริมการอาชีวศึกษาเอกชนไทยให้พัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ได้ทักษะฝีมือแรงงานอาชีวศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ทัน่วงที่ สอดคล้องกับการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยจะทำหน้าที่เสมือนโครงหลังคาบ้านที่จะคอยคุ้มกันปกป้องผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านคือ กำลังแรงงานอาชีวศึกษาที่จะต้องได้รับการพัฒนาฝึกอบรมให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและทักษะอาชีพรวมถึงคุณลักษณะอื่นๆ ที่

พึ่งมีรวมไปถึงการเพิ่มคุณค่าของตนโดยมีวุฒิการศึกษาที่ดี มีทักษะในวิชาชีพ มีสมรรถนะที่ผ่านเกณฑ์ประเมินตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพที่จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานตามมาตรฐานอาชีพ และมีความมั่นใจที่จะต้องเผชิญกับการแข่งขันของฝีมือแรงงานต่างชาติโดยเฉพาะในกลุ่มประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องว่าการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยจะผลิตกำลังแรงงานอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้ต้องอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าภาครัฐหรือภาคเอกชน เปรียบเสมือนต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงาความร่มเย็นให้แก่บ้านและรั้วบ้านที่จะสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้ที่อยู่อาศัย ดังนั้น การบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทยจำเป็นที่จะต้องได้รับความสนับสนุนเชื่อมโยงสัมพันธ์ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและชัดเจน โดยเฉพาะการสนับสนุนจากภาครัฐที่ต้องมีความชัดเจนในนโยบายการพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษา การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการอาชีวศึกษาและความร่วมมือของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา และกระทรวงการต่างประเทศ ฯลฯ และความร่วมมือจากภาคส่วนการผลิตที่มีส่วนเกี่ยวข้องเช่น ผู้ประกอบการ ภาคธุรกิจที่หลากหลายสาขา ฯลฯ ที่ต้องเข้ามาร่วมสะท้อนความต้องการ และวางนโยบายการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการ ร่วมกันวางแผนดำเนินการและประเมินผลร่วมกันในการผลิตแรงงานอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ รวมทั้งการพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่อย่างต่อเนื่องและเพียงพอเพื่อรองรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาสายอาชีพระดับ ปวช. ปวส. เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีสายปฏิบัติ มีระบบการพัฒนาคุณภาพครูอาชีวศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ มีระบบการจัดการเรียนการสอนที่ดี มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกให้เกิดมาตรฐานที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับสากล เพื่อให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาผ่านเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศและกลุ่มประชาคมอาเซียน อันจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการเรียนสายอาชีวศึกษาและเป็นการสนับสนุนให้เด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นตัดสินใจเข้าศึกษาต่อทางด้านสายอาชีพมากขึ้น ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานทักษะฝีมือของประเทศที่กำลังประสบอยู่ในภาวะปัจจุบันและเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาแรงงานระดับอุดมศึกษาส่วนเกิน พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงานในทุกๆระดับให้สูงขึ้น

สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐในการรองรับความเปลี่ยนแปลงของโลกและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปลายปี พ.ศ. 2558 นี้

แนวโน้มอนาคตภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยที่คาดหวังไว้จะมีโอกาสเกิดขึ้น และมีความชัดเจนมากขึ้นเรื่อยๆ จะแปรผันตามกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก อิทธิพลของสภาพสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกประเทศ สภาวะสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สภาวะการแข่งขันทางการค้า ปัจจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อโอกาสการเกิดของภาพอนาคตการอาชีวศึกษาเอกชนไทยทั้งสิ้น ทั้งภาพที่ส่งผลดีและภาพที่ส่งผลไม่ดี/ไม่พึงประสงค์ การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการอาชีวศึกษาเอกชนไทยให้มีความพร้อมในการเข้าสู่การแข่งขันกับกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้น รวมทั้งการเข้าสู่เขตการค้าเสรีตามกรอบข้อกำหนดของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปลายปี 2558 จะต้องเป็นความร่วมมือของทุกภาคส่วนร่วมกัน มิใช่เป็นภาระของกระทรวงศึกษาธิการ หรือรัฐบาลซึ่งเป็นผู้บริหารประเทศเท่านั้น จำเป็นต้องให้ความสำคัญและอาศัยความร่วมมือและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรภาคธุรกิจเอกชน/สถานประกอบการ องค์กรชุมชน รวมถึงหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และกระทรวงต่างๆที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการต่างประเทศ ฯลฯ ในการร่วมจัดการการอาชีวศึกษาเอกชนไทยเพื่อผลิตแรงงานอาชีวศึกษาที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ สามารถเข้าสู่การแข่งขันในตลาดแรงงานระดับชาติและสากลได้อย่างมีคุณภาพ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการบริหารการอาชีวศึกษาของประเทศ ผู้บริหารประเทศต้องให้ความสำคัญกับการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง มีวิสัยทัศน์การกำหนดทิศทางการพัฒนากำลังคนในระยะยาวอย่างต่อเนื่องและชัดเจน ไม่เปลี่ยนนโยบายแม้จะมีการเปลี่ยนรัฐบาล สนับสนุนงบประมาณลงทุนเทคโนโลยีเพื่อการจัดการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง เสมอภาคและเพียงพอ เพื่อรองรับกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกโดยต้องอยู่บนพื้นฐานความต้องการในการพัฒนาประเทศ ต้องกำหนดหลักสูตรการเรียนอาชีวศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน มีการปรับหลักสูตรอาชีวศึกษาให้หลากหลายสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น สังคมและตลาดแรงงาน มีการพัฒนาครูอาชีวศึกษาอย่างจริงจังและสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้อย่างเพียงพอ

รวมทั้งนโยบายที่ภาครัฐควรจริงจังและผลักดันให้สถานประกอบการภายในประเทศที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา โดยเสนอสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้แก่สถานประกอบการที่เข้าร่วม เพื่อเป็นการรองรับการพัฒนาการอาชีวศึกษาต่อไปในอนาคต ซึ่งสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนไทยต้องเร่งปรับตัวพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายพันธมิตรในการสนับสนุนทางวิชาการ การจัดการเรียนสอนทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างภาพลักษณ์ ค่านิยมของสถาบันที่ดี ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ต่อไป เพื่อให้สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนไทยสามารถอยู่รอด ท่ามกลางกระแสการแข่งขันที่สถาบันการศึกษาเอกชนดีกว่าจากการสนับสนุนนโยบายของภาครัฐในการแข่งขันกับสถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนรับนักเรียนเข้าศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาของตนเอง และการแข่งขันที่มีโอกาสเป็นไปได้มากจากกลุ่มลงทุนธุรกิจการศึกษาจากต่างประเทศที่จะก้าวเข้ามาสู่ตลาดของการแข่งขันในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในอนาคตของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนระหว่างปี 2558–2567

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง อนาคตสภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียน ระหว่าง พ.ศ.2558–2567 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยอนาคตสภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในยุคประชาคมอาเซียนระหว่าง พ.ศ.2558–2567 พบว่า คุณลักษณะของนักเรียนผู้สำเร็จอาชีวศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูอาชีวศึกษาเอกชนไทย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานอาชีวศึกษาและแหล่งเรียนรู้ และคุณลักษณะของการบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนไทย ล้วนมีความเชื่อมโยงและส่งผลต่อกัน คุณลักษณะต่างๆดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะผู้บริหารประเทศที่มีอำนาจความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาและแผนพัฒนากำลังคนของประเทศ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

1.1 หน่วยงานของรัฐในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เป็นต้น รวมทั้งสมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยและสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนไทยควรให้ความสำคัญในการสร้างความชัดเจนของเป้าหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน การประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและความร่วมมือกับบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนอย่างจริงจังในการร่วมกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพ มีระบบการประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับแผนพัฒนากำลังคนรวมทั้งแผนนโยบายต่างๆ ในการพัฒนาประเทศ

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและสมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยควรมีมาตรการร่วมกันในการผลิตและพัฒนาครูอาชีวศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยจัดตั้งสถาบันผลิตครูอาชีวศึกษาที่เน้นการเรียนการสอนด้านทักษะวิชาชีพโดยตรง อันจะส่งผลให้การบริหารอาชีวศึกษาเอกชนไทยประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย รวมทั้งปรับปรุงมาตรการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและโอกาสความก้าวหน้าในอาชีพให้ทัดเทียมกับครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐ

1.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและสมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยควรเร่งส่งเสริมและพัฒนาสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาที่จะผลิตทักษะแรงงานฝีมือที่มีความรู้ความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและคุณวุฒิจากวิชาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและสมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยควรเร่งพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนอาชีวศึกษาเอกชน พัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ระบบการกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ปรับปรุงระบบการบริหาร

จัดการอาชีวศึกษาที่มีความเป็นอิสระและยืดหยุ่นบนพื้นฐานของการพัฒนาและแข่งขันด้านคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การอาชีวศึกษาเอกชนไทยมีความพร้อมที่จะรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบันได้อย่างเท่าทัน

1.5 จากผลของการสร้างวงล้ออนาคตและการวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ของแนวโน้มเหตุการณ์สืบเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สมาคมวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยและสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนไทยควรพิจารณาและเร่งดำเนินการ ดังนี้

1.5.1 พัฒนาสถานอาชีวศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ให้มีความพร้อมทั้งด้านอุปกรณ์เครื่องมือฝึกหัดอาชีพที่ทันสมัยครบถ้วน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีครูอาชีวศึกษาและบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมและมีประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้งสร้างความร่วมมือและเป็นเครือข่ายกับสถานประกอบการภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.5.2 พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะฝีมือตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคุณลักษณะของครูอาชีวศึกษาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพควบคู่กันไป รวมถึงการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในด้านสถานภาพและความมั่นคงในอาชีพ ให้ครูอาชีวศึกษามีสมรรถนะความรู้ความสามารถในการสอน การถ่ายทอดประสบการณ์และทักษะวิชาชีพให้แก่นักเรียนด้วยความมั่นใจ รวมทั้งมีโครงการสร้างเครือข่ายพันธมิตรในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อสร้างความร่วมมือแลกเปลี่ยนนักเรียน แลกเปลี่ยนด้านวิชาการและพัฒนาคุณภาพครูอาชีวศึกษาให้มีประสบการณ์และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น

1.5.3 เร่งปรับการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชน ให้มีความพร้อม ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการอาชีวศึกษาอย่างจริงจัง เสมอภาคและต่อเนื่อง โดยกำหนดบทบาทความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนในการร่วมรณรงค์ปรับภาพลักษณ์และประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อก่อให้เกิดการปรับทัศนคติและการสร้างทางเลือกสำหรับผู้ศึกษาประเภทอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้ความสำคัญในเรื่องอาชีพและสอดแทรกการวัดความถนัดสายปฏิบัติในหลักสูตรการเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจในการศึกษาต่อบนพื้นฐานของความชอบและถนัดอย่างแท้จริง รวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตรที่จะเสริมสร้างให้ผู้เรียนมี

ทักษะประสบการณ์วิชาชีพตามมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและทักษะด้านการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศได้อย่างน้อย 2 ภาษา ในส่วนสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนต้องเร่งปรับปรุง คุณภาพการบริหารการเรียนการสอนอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อผลิตทักษะฝีมือ แรงงานที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและ แผนพัฒนากำลังคนของประเทศ สร้างเครือข่ายพันธมิตรในการแลกเปลี่ยนสนับสนุนด้าน วิชาการทั้งในและต่างประเทศ เช่น โครงการแลกเปลี่ยนครูผู้สอน โครงการคู่ขนาน 3 ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียนร่วมมือจัดการเรียนการสอนและแลกเปลี่ยนนักเรียน อาชีวศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาประสบการณ์ในแต่ละประเทศหมุนเวียนกันไป จนครบหลักสูตร เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรวิจัยอนาคตสภาพการอาชีวศึกษาเอกชนไทยในระดับที่สูงขึ้นไป เช่น ระดับอุดมศึกษา ด้วยวิธีวิจัยเชิงอนาคตรูปแบบอื่นๆ เช่น การวิจัยอนาคตแบบคาดการณ์ อนาคต (Foresight Research) หรือการกราดสำรวจสภาพแวดล้อม (Environmental Scanning) เป็นต้น โดยเปลี่ยนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในลักษณะของการประเมิน 360 องศา เพื่อยืนยันผลการวิจัย

2.2 ควรเปรียบเทียบการบริหารการอาชีวศึกษาระหว่างเอกชนกับภาครัฐ และเปรียบเทียบการบริหารการอาชีวศึกษาระหว่างเอกชนไทยกับเอกชนของประเทศในกลุ่ม ประชาคมอาเซียน เพื่อนำผลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาเอกชนไทย และเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายด้านอาชีวศึกษาของประเทศ

2.3 ควรนำวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เช่น การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยเชิงลึกร่วมกับเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิจัยเชิงอนาคต เพื่อให้การจำแนกจัดกลุ่มแนวโน้มของเหตุการณ์สืบเนื่องมีความเชื่อมั่นมากขึ้น ซึ่งจะทำ ให้ได้ภาพรวมทั้งระบบของการอาชีวศึกษาเอกชนไทยที่มีความชัดเจน และเป็นแนวทางใน การกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาแรงงานฝีมือของประเทศ